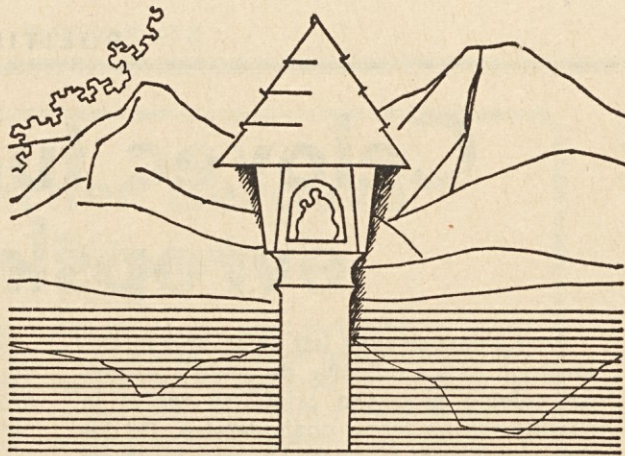

Št. Jakob v Rožu: Občina prezira Slovence!

Na nedavno razpečanem reklamnem prospektu za tujski promet prezentira šentjakobska občina svoje čudovite kraje v najlepših barvah, z vabljivimi besedami opisuje najrazličnejše posebnosti (od specialitet na žaru do romantike v snegu) tako poletnega kakor tudi zimskega zgornjega Roža.

Številne slike o naravi utegnejo pri tujcu res zbuditi željo, da bi okusil mikavost, milino in svežost rožanskega raja. Domačini tudi poznajo in cenijo z rajskimi lepotami odlikovano naravo, toda zanje ima življenje v šentjakobski občini še druge strani. Teh na prospektu ne najdeš, ker pač niso, oziroma se ne zdijo v taki meri privlačne. So pa vsekakor dane, venomer prisotne, čeprav ostanejo marsikdaj prikriti. So to strani družbenega življenja v občini z jezikovno in narodnostno mešanim prebivalstvom.

Nadmorska višina posameznih naselij je na prospektu natančno zabeležena; okoliščine kulturnega in socialnega življenja pa so bolj skopo nakazane ali sploh niso omenjene. Seveda, te stvari morda ne spadajo med reklamne slaščice — za domačine, posebno za slovenske občane pa vendar predstavljajo sestavni del njihovega socialnega okolja. Iz tega okolja povzamemo danes nekaj značilnosti, ki dregajo pravično in demokracično čutečemu človeku boleče v oči.

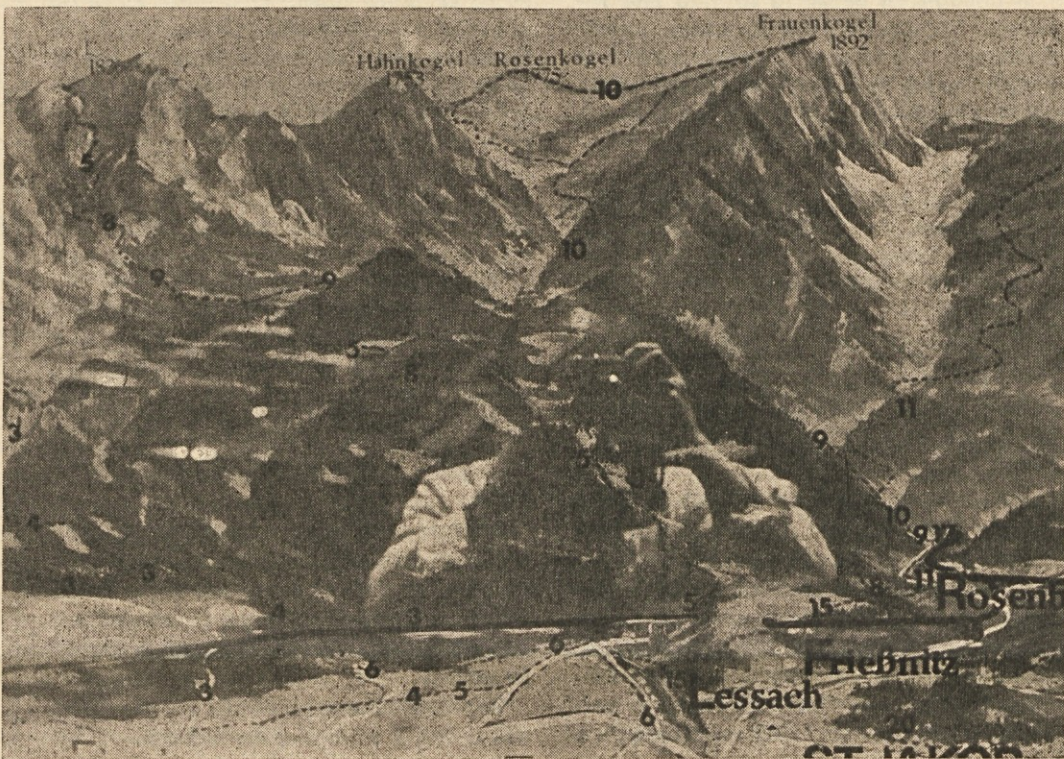
Ni nam treba bolešno iskati primere diskriminacije, žal z lahkoto ovržemo govoriče, ki trdijo, da koroška družba Slovencev ne zapostavlja, izkorišča in izsiljuje.

Dolgi vrsti dokazov se pridružuje od večinskih strank izglasovan sklep, ki ignorira najstarejšo denarno ustanovo občine: slovensko posojilnico.

KREDIT S STRANI SLOV. POSOJILNICE NEZAŽELEN

Da to ni samo vtis, je jasno — najmanj od 11. julija t. l. naprej, ko je zasedal občinski svet in med drugim obravnaval povečanje kreditne vsote na tekoči račun pri denarnih ustanovah v občini. Ker od zveze in dežele pred jesenjo ni pričakovati finančnih sredstev, je občina primorana, da si kratkoročno priskrbi potreben denar po poti kreditiranja.

V ta namen so občinske stranke (SPÖ in ÖVP) in komunistični mandatar sklenili nategniti tekoči račun pri krajevni Raiffeisenkasse čez milijonsko, pri Volksbanki pa na (Dalje na 4. strani)

Nevarna neodgovornost!

- Pretekli teden je namestnik koroškega deželnega glavarja Herbert Bacher ob asistenci deželnega svetnika Knaflna ter vodje ÖVP-kluba Paulitscha povabil koroške časnikarje na razgovor o važnih ter aktualnih političnih in gospodarskih problemih Koroške. Radovedni smo bili na Bacherjeve poglede glede vprašanja koroških Slovencev — čeprav je na drugi strani treba poudariti, da nam je stališče Bacherja oziroma njegove stranke do nas koroških Slovencev dobro znano (glej med drugim to zadnji intervju v eni izmed zadnjih števil NAŠEGA TEDNIKA!).

Prvi del razgovora je potekel mirno. Teme kot na primer vprašanje izgradnje cest, splošna gospodarska situacija v Avstriji ter na Koroškem, vprašanje celovške univerze itd. očitno niso tako zanimive, da bi

se o njih lahko s polno zavzetostjo diskutiralo. Na vsak način pa ne provocirajo tako angažiranih diskuzijskih prispevkov kot jih provocira vprašanje koroških Slovencev.

To je tudi dokazala razprava s predsednikom koroške Ljudske stranke ter njegovima „asistentoma“. S tem v zvezi pa bi se v tem poročilu osredotočiti samo na dve Bacherjevi izjavi: Prva izjava: „Avstrijska ljudska stranka ter svobodnjaki so začetek julija stavili predlog za takojšnjo izvršitev posebnega ljudskega štetja.“ V „dokaz“ za upravičenost njegove zahteve je navedel „dogodke v zadnjem času“, s čim je gotovo mislil Škocijan (tam so namreč pred nedavnim opremili občinski urad ter pošto z raznimi pro-slovenskimi parolami) ter bombni atentat na „Haus der Heimat“ v Miklavčevem.

Da pomeni formulacija „posebno ljudsko štetje“ nič drugega kot dejansko ugotavljanje manjšine, o tem ni treba posebno razpravljati. Hkrati mislita Ljudska stranka ter FPÖ, da bi z izvršitvijo posebnega ljudskega štetja oziroma ugotavljanja manjšine uspešno „iztrebili“ eksistentne nacionalne emocije, kar je Herbert Bacher sam večkrat poudaril. Na vprašanje zastopnika NAŠEGA TEDNIKA, ali izvršitev ugotavljanja manjšine ne bi pomenila dejanske eskalacije celotne manjšinske problematike (saj smo koroški Slovenci dovolj jasno poudarili, da kakršnega koli ugotavljanja manjšine pod nobenim pogojem ne moremo akceptirati), pa je namestnik deželnega glavarja odgovoril: „Mislim, da solidna večina pozdravlja posebno ljudsko štetje.“ S tem pa smo pri drugi bistveni izjavi, ki jo je izustil predsednik koroške Ljudske stranke na razgovoru z zastopniki tiska.

Dejstvo, da želita ljudska ter svobodnjaška stranka takojšnjo izvršitev posebnega ljudskega štetja, nam jasno dokazuje taktiko, ki jo obe meščanski stranki zasledujeta v manjšinski politiki:

Zadnji torek je generalni konzul Bojan Lubej povabil predstavnike celovških uradov, da so se poslovili od konzula Branka Čopa in seznanili z novim konzulom Petrom Župančičem.

Sprejem na konzulatu SFRJ

Čem, ki prevzame novo službeno mesto na celovškem konzulatu s 1. avgustom.

Pred par dnevi so se od konzula poslovili tudi predstavniki Avstrijsko-jugoslovanskega društva in se mu zahvalili za vso pomoč, katero je nudil konzul Čop temu društvu.

Branko Čop prevzame v Ljubljani mesto v uradu za narodne manjšine v Sloveniji.

- Občina Št. Jakob v Rožu je postavila za turiste na več krajih deske, ki kažejo panoramo občinskega območja. Slika levo podaja del take deske in opozarja na dejstvo, da želi občina prikazati kraj od vasi do planin kot nemškega — kljub slovenskemu obeležju pokrajine.

- skušata namreč avstrijski vladni stranki dopovedati, da je treba v zadevi člena 7 državne pogodbe ukrepati. Kajti: ne smemo pozabiti, da se bodo sorazmerno kmalu odigravale volitve in sicer tako v deželni kot tudi državni zbor. Tovrstna zahteva Ljudske stranke ter svobodnjakov pa vsebuje hkrati upanje, da bi socialisti (ako bi ubogali, česar trenutno seveda ne mislijo storiti) pri vsem tem ponovno doživeli poraz.

Nimamo namena, hvaliti manjšinsko politiko avstrijske vladne stranke. To med drugim dokazujejo številni komentarji NAŠEGA TEDNIKA. Tudi nismo proti čimprejšnji izpolnitvi vseh obveznosti napram koroškim Slovincem.

Prav tako pa pod nobenim pogojem ne moremo pozdraviti Bacherjeve manjšinske politike: njegovo taktiranje v najbolj kočljivem vprašanju Koroške, ki je za nas eksistenčnega pomena, ponovno dokazuje pomanjkanje čuta odgovornosti pri raznih vodilnih ÖVP-politikih. Še bolj omembe vredno pa je dejstvo, da Bacher oziroma koroška Ljudska stranka glede pomiritve na južnem Koroškem ne vidi druge možnosti kot ugotavljanje manjšine.

- Ne pozabimo: S to izjavo se je Avstrijska ljudska stranka ponovno izrekla proti celotni slovenski narodnostni skupnosti na Koroškem. S tem, da podpira nemškonacionalne kroge okoli Heimatdiensta, s tem, da vidi v Heimatdienstu tisto silo, ki bi zmogla poskrbeti za južnokoroški mir; s tem da nima interesa podpirati nas koroške Slovence v osnovnih eksistenčnih vprašanjih, so se Bacher & Co. tudi tokrat jasno opredelili ter dali razumeti, da nimajo interesa, vsaj upoštevati stališče slovenske narodne skupnosti. Ob vsem tem nimamo namena, poudarjati, da takšna politika

(Nadaljevanje na 8. strani)

„Schnapsidee“

Namestnik deželnega glavarja in predsednik koroške Ljudske stranke, Herbert Bacher, je na zadnji tiskovni konferenci svoje stranke (o njej prinašamo obširno poročilo na drugem mestu) izjavil, da je zvezna vlada — kljub temu, da vmesno poročilo tako imenovane „Ortstafelkommission“ že več kot četrletje leži pri zveznem kanclerju dr. Kreiskemu — inaktivna. Kdo zgodovino vmesnega poročila pozna, je prisiljen ugotoviti, da je Bacher očitno najmanj četrletje „zaspal“. Zato naj izve iz NAŠEGA TEDNIKA, da je Kreisky to vmesno poročilo kot nezadovoljivo glede ponovne eksekucije za-

kona od 6. julija 1972 ocenil. Bil je mnenja, da manjkajo bistveni elementi kot omejitev dvojezičnega območja, vprašanje odstotka in kriteriji za izvajanja omenjenega zakona v tem poročilu.

Z ugotovitvijo, da je mogoče na podlagi tega vmesnega poročila rešiti problem dvojezičnih napisov, pa je Bacher jasno povedal, da bi bil on — politično gledano — kratkoviden človek in da ni v stanju, pravilno oceniti koroško razmerje. Mogoče „Volkszeitung“ preveč nanj vpliva.

In še nekaj: Če on govori o visoki odgovornosti ljudske stranke glede tega problema, moramo to oceniti kot frazo. Toda navajeni smo, da ravno tisti Bacher v zadnjem času rodi — citiramo dunajski „Kurier“ — „Schnapsideen“.

Ob robu povedano:

Pogostokrat je slišati ali lahko beremo v raznih nemških časopisih, kako zaskrbljeni so številni „pristni Korošci“ glede slovenske mladine, ki je obiskala ali še obiskuje Slovensko gimnazijo. Bojijo se, kot če bi omenjeni šolski zavod vzgajal same razboj-nike.

Iz Kostanj je doslej štirinajst dijakinj ter dijakov obiskalo ali še obiskuje Slovensko gimnazijo. Nekateri so tudi že maturirali. Čeprav je teh štirinajst Kostančanov obiskovalo ali še obiskuje gimnazijo, katere šolska vzgoja raznim protislovenskim Korošcem povzroča toliko zaskrbljenosti, še nismo mogli slišati, da bi se omenjeni šolarji ne obnašali kot se obnašajo dobro vzgojeni ljudje. Obnašajo se pošteno ter ne napadajo in difamirajo drugih občanov; branijo pa čast ter pravice koroških Slovencev.

Ne morem pa kaj takšnega trditi o vseh mladih fantih, ki niso obiskali „nevarne“ Slovenske gimnazije. Pač pa so zrasli v „pristnih koroških“ razmerah.

Ko sem se pred nedavnim peljal s poštnim omnibusom iz Vrbe v Kostanje, sem zopet enkrat spoznal pristno Koroško: Koroško, kjer je zaveden Slovenec deležen psovka, zaničevanja ter nemško-nacionalnih pljunkov.

Med celo vožnjo me je skupina nauhujskanih mladincev napadala zaradi

Ali Slovenci nimamo manir?

moje narodne zavednosti. Začetka to pobalinsko „bombardiranje“ še ni bilo tako hudo. Ko pa so ugotovili, da omnibusni šofer, katerega dolžnost je med drugim skrbeti za red ter pošteno obnašanje voznikov, pripusti nepošteno ter sramotno izpadke proti zavednemu koroškemu Slovencu, so hujskači postali temu primerno bolj „pogumni“. Besed kot čuš, izdajalec in podobno, smo koroški Slovenci že vajeni; moral pa sem tudi slišati besede, ki jih raje ne ponavljam. Preveč so nesramne.

K sreči so bili med vozniki tudi tujci. Doživeli so priložnost ter se temu primerno čudili, kako koroškega Slovenca diskriminirajo. Čudili so se šoferju, ki je k temu za Koroško sramotnemu početju molčal kot lipov bog. Pravzaprav sem tem pobalinom izrecno hvaležen, ker so (nehote) dokazali trditev koroških Slovencev, da na Koroškem ni narodne enakopravnosti!

Odkar smo v Kostanjah ustanovili prosvetno društvo, smo domačim nestrpnem poseben trn v peti. Lansko leto smo napravili izlet v Postojno, ker smo mnenja, da lahko tudi koroški Slovenci občudujejo njene lepote. Toda očitno je na Koroškem obisk Postojne nekakšen privilegij za večinski narod: ako nemški občani obiščejo Slovenijo, je vse v redu. Slovenci seveda v Sloveniji ničesar nimajo za iskati; lahko bi postali nevarni za Kavaranke...

Zares zmešani pojmi! In to v letu 1974, ko imajo ljudje možnosti dovolj, da bi se pozanimali za ustrezno izobrazbo. S pojmom „demokracija“ imajo prav tako marsikatero težavo. Tako na primer se razburjajo, ker sem v „Kleine Zeitung“ že objavil nekaj pisem bralcev. Mislijo pač, da Slovenci ne smejo v javnosti povedati svojega mnenja.

Opisal sem nekaj nemškonacionalnih primerov, ki sem jih na svoji lastni koži občutil. Mnenja sem, da je treba javnost informirati o dejanskem stanju glede enakopravnosti koroških Slovencev. Čim bolje bo javnost o naši situaciji informirana, tem uspešnejša bo naša borba za pravico ter mirno sožitje na Koroškem!

JANEZ LESJAK

Celovec tudi letos kraj srečanja evropskega gospodarstva

Pred triindvajsetimi leti se je uprava Celovškega sejma odločila, da svojo vsakoletno poletno sejmsko prireditev razširi in specializira na lesno gospodarstvo. Od tedaj naprej nosi ta prireditev ime **Avstrijski lesni sejem**. Čeprav je na sejmu še vedno sorazmerno močno zastopano blago široke kmetijstva in gradbeništva, se je v njegovi celoti lesno gospodarstvo posebno vidno razvilo. **Avstrijski lesni sejem v Celovcu je postal mednarodni sejem lesnega gospodarstva.**

Svojo vlogo kot edina tovrstno specializirana sejmska prireditev izpolnjuje na

Istočasno pa lesni sejem v Celovcu predstavlja široko mednarodno paleto strojev in orodja v gozdarstvu, za spravilo lesa in za njegovo obdelavo in predelavo. Nič manjša ter manj mednarodna je paleta razstavljenih vrst lesa od visokoalpskega do tropskega lesa. Njegova posebnost so lesne konstrukcije od lop na vrtu do impozantne hale iz lepljenih desk. Ker nudi istočasno pregled ponudbe opreme stanovanj in elementov pohištva, opravlja tudi pomembno funkcijo na področju stanovanjske kulture.

Dosežke in problematiko lesnega gospodarstva razstavljajo na lesnem sejmu v Celovcu podjetja in ustanove iz Avstrije, Če-

peti simpozij lesnega gospodarstva, ki bo osredotočen na temo „Več lesa potom gnojenja tudi v gorskem svetu“.

Dvanajstič se bodo v teh dneh v Celovcu srečali novinarji lesne stroke. Na tej konferenci mednarodnega značaja se bodo bavili z dosežki pri gradnji z lepljenimi deskami. Posebno zanimivo utegne biti šesto posvetovanje o problemih pri izvozu lesa, ki se bo odvijalo pred kuliso skoraj popolnega zastoja v izvozu lesa. Da sta koroška gospodarska zbornica in Svet avstrijskega lesnega gospodarstva tudi za domače obrtnike z vrsto prireditev „na razpolago“, se razume samo po sebi.

Tako je po izkušnjah v preteklosti in napovedih mogoče reči, da bo tudi prihodnji lesni sejem v Celovcu pester in zanimiv za vsakogar, ki se kakorkoli čuti kot člen lesnega gospodarstva. Pa tudi kmetovalcev ne bo razočaral, če izvažamo naraščajočo draginjo kmetijskih strojev in opreme.

Prav slednja pa velja pravzaprav za vse vrste blaga, katerega eksponate bo vseboval Avstrijski lesni sejem — Celovski sejem. Zato pa velja za vsakogar: dobro se informiraj o blagu in njegovi ceni, potem boš ugodno in dobro kupil!

(bl)

Ubijalec otrok kot predsednik

S časopisnih strani je izginilo ime Nikolasa Sampsona, samozvanega nekajednevnega ciprskega „predsednika“. O njegovi usodi se za zdaj nič ne ve. Zato pa je mogoče prebrati nekaj več o življenjepisu tega plačanca bivše grške vojaške hunte.

Zahodnonemški Spiegel je porabil precej prostora, da je opisal zločinsko pot Nikolasa Sampsona, ki je že leta 1955, ko se je 20 let star pridružil EOKA, veljal za ubijalca in je znal svoje morilske namene povezati celo s svojim poklicem fotoreporterja. Na nikozijskih ulicah je iz zasede ubijal britanske vojake, potem pa trupla fotografiral in slike prodajal tisku.

Ko je Ciper postal neodvisen, je hotel 25-letni Sampson biti minister. Toda Makarios, ki mu je Sampson obljubil, da bo njegove sovražnike „iztrebil do tretje generacije“, ni hotel imeti opravka s tem „norcem“. Vendar je Sampson kmalu dobil priložnost za izživiljanje svojih zločinskih nagonov. Med državljansko vojno, ki je divjala leta 1963 na otoku, je s

svojo zasebno vojsko (300 ljudi) moral po nikozijskem predmestju Ormophita, v katerem so živeli premožnejši Turki. Takrat se je na veliko hvalil, da bo Ciper „očistil Turkov“ in res mu je to v omenjenem predmestju uspelo. Sam se je bahal, da je pobil najmanj 200 turških žensk in otrok. Njemu pripisujejo tudi brutalni umor otrok turškega majorja Nihata Ihan. Slika umorjenih otrok je obšla svet in hudo škodovala ciprskim Grkom.

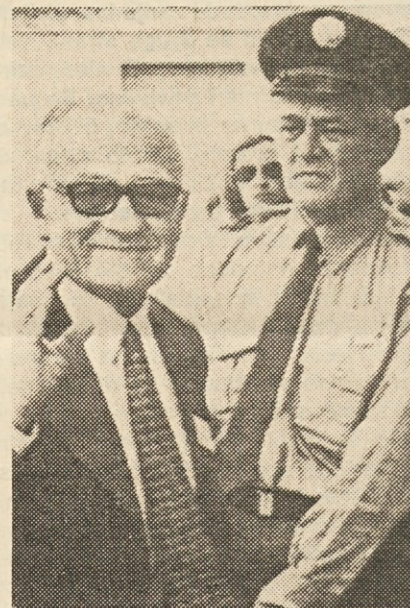
Privrženost Atenam je Sampson skušal dobro iztržiti. Nekdanji grški zunanji minister Averof je vsakokrat dobesedno pobegnil iz pisarne, piše Spiegel, da mu ne bi bilo treba sprejeti tega „izsiljevalca“. Tako je Averof sam govoril o Sampsonu.

Sampson je imel v avtu zmeraj pripravljene dve strojnici, spremljati pa sta ga morala dva osebna stražarja. Če ni bilo na voljo kaj drugega, je streljal kar pse po ulicah. „Treba je ostati v formi,“ je govoril.

In tak zločinec je dobil, čeprav le za nekaj dni, v roke ciprsko državo!

škoslovaške, Finske, Italije, Jugoslavije, Poljske, Romunije, Sovjetske zveze, Švedske in Zvezne republike Nemčije. Skupno prezentirajo vsakoletno problematiko evropskega lesnega gospodarstva.

Le-to bodo tudi reprezentirale na letošnjem sejmu, ki bo odprt v soboto, 10. avgusta in ki bo trajal do nedelje, 18. avgusta. Na tem sejmu bo 1600 podjetij razstavljalo izdelke iz 31 držav. V sklopu letošnjega sejma pa je še treba omeniti vrsto simpozijev ter drugih zasedanj, ki se bodo v dneh sejma v Celovcu vrstila. Tako je napovedan

Vojna na Cipru: veliko se o njej sliši. Na eni strani pravijo razni prizadeti politiki, da hočejo za zeleno mizo „izbojevati“ mir. Na drugi strani pa še vedno rožlja orožje. Marsikateri „moderni“ človek ne more razumeti, da se v Evropi odigrava vojna. Zato pa tem bolj upa na uspešna pogajanja za zeleno mizo. (Na sliki vidimo grškega zunanjega ministra.)

Koroška bolezen

Tržaška konferenca o manjšinah je kljub svojemu mednarodnemu značaju izzvenela predvsem kot dialog slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, pa tudi v Avstriji, z večinskim narodom. To je dejstvo, ki pomeni tako za zamejske Slovence kot za nas v matični domovini pozitivno spričevalo velikega zborovanja. Če bi bilo drugače, tako kot so si marsikje želeli, če bi bila tržaška konferenca prepuščena „kvalificiranim razpravam strokovnjakov“ o manjšinah in njihovih problemih, če bi bile manjšine same obsojene na vlogo nemočnega opazovalca, bi zgrešila cilj in uspeh, ki ga je dosegla.

Koroški Slovenci so na tržaški konferenci nastopili s prispevki, ki so bili po svoji umirjeni stvarnosti in po znanstveni ravni vsestransko ugodno ocenjeni, tako kot je vzbudila pozornost njihova knjiga „Slovenci na Koroškem“, grajena predvsem na avstrijski uradni dokumentaciji.

Toda uradna ali poluradna Avstrija se na konferenci ni zmoгла premakniti z okorelih stališč, ki jih ni ovrgla samo argumentacija koroških Slovencev v Trstu, temveč so doživela polom tudi v drugih mednarodnih telesih.

Vprašanje zaščite slovenske in hrvaške

manjšine v Avstriji je domala v celoti (razen 3. odstavka 7. člena državne pogodbe) rešeno. To je sporočilo Dunaja. Celovski govornik, drugi predsednik deželnega zbora dr. Wolfgang Mayrhofer, ki se je oglasil na konferenci s cinčno izzivalnim nastopom, sodi v svojem komentarju z naslovom „Evropska bolezen“: „Kaj mi je pokazala konferenca kot udeležencu?“ ... da imajo druge manjšine veliko manj pravic in svobod kot slovenska in hrvaška v Avstriji.

Relativnostna teorija o pravicah in svobodah manjšin, ki jo razvija dr. Mayrhofer, borec zoper dvojezično šolstvo na Koroškem in zoper zakone, sprejete na podlagi sedmega člena, ni podlaga za „duhovno integracijo evropskih narodov“ in za „sprostitve na narodnostnem področju“, ki bi pripomogla tudi k ureditvi stanja na Koroškem.

Slovenci v Italiji se prav gotovo ne bodo strinjali z ugotovitvijo avstrijskega strokovnjaka za manjšine Theodorja Veiterja, da je njihov „pravni in dejanski položaj“ malone blesteč. Prav njihova pričevanja in sočlenja z večino so v ostrem reliefu pokazali, kaj vse je še treba storiti, da bo njihova prihodnost resnično zavarovana.

In če bi se Avstrija zmoгла odločiti

za podobno velikodušno manjšinsko politiko, sodi dalje Veiter, bi bil tleči spor na Koroškem kmalu poravnani — če bi k temu prispevali vsi, manjšina in večina.

Ali je današnja Avstrija sposobna dati pobudo za ta širok in odprt dialog kakršen je bil tržaški in jo tudi uresničiti?

Ali bi v Celovcu (in na Dunaju) zmoгли mednarodno razpravo o pravnem in dejanskem položaju slovenske manjšine — na podlagi uradnega poročila avstrijske vlade Organizaciji združenih narodov? Dvomimo.

Kjer merijo in tehtajo, kje imajo manjšine več in kje manj pravic, kjer sleherni poskus uresničevanja priznanih pravic naleti na strah in odpor, kjer v manjšini ne vidijo bogastva cele skupnosti, temveč je breme, pojmovanje demokracije boleha.

„Evropska bolezen“ niso manjšine, temveč zastareli ideali nacionalne države, nacionalizem in ostanki fašizma in nacizma: vsega tega v Avstriji, posebej pa na Koroškem še niso preboleli. To je koroška bolezen.

(Jaka Štular v „Delu“, 24. 7. 1974)

Hvala z Dunaja

Neposredno po zadnjem koncertu simfoničnega orkestra RTV v Ljubljani, ko je ugledni dirigent Lovro Matačić izredno visoko ocenil raven tega orkestra, češ da je danes najvišja v Jugoslaviji, je ta orkester pod vodstvom svojega glavnega dirigenta Sama Hubada odpotoval na Dunaj, kjer je nastopil kot prvi tuji orkester na Dunajskih slavnostnih tednih. Mladi ljubljanski glasbeniki so tam 16. in 18. julija imeli dva koncertna nastopa, od katerih je prvega dirigiral Samo Hubad, drugega pa Uroš Lajovic.

Prvi nastop ljublj. radijskega orkestra je bil na Arkadnem dvorišču dunajskega magistrata, kjer je bilo navzočih okrog 3000 poslušalcev. Drugi koncert je bil zaradi slabega vremena v dunajskem gledališču Theater an der Wien in je tudi odlično uspel. Na podlagi uspeha obeh koncertov je orkester RTV dobil vabilo za nastop ob dunajskih jubilejnih prireditvah ob njihovi petindvajsetletnici leta 1976, kar nedvomno še bolj potrjuje visoko umetniško stopnjo tega ljubljanskega ansambla.

Obiščite Werner Bergovo galerijo v Pliberku!

Mnogi gledajo in ne vidijo. V naši sredi pa živi človek, ki zna to, kar je videl in gledal, upodobiti in s tem opozoriti tudi tiste, ki so gledali in niso videli.

Profesor dr. Werner Berg je našel kot Nemec iz rajha na Koroškem v Podjuni svojo novo domovino. Ta hvaležna domovina mu je bila nov sad. Ta svet profesor Berg ni odkril le sebi, odkril ga je tudi nam, ki v tem svetu živimo. Odkril pa ga je s svojimi razstavami tudi širnemu svetu. Vsi so občudovali posebnosti podjunskega človeka in podjunske pokrajine.

Najgloblji vtis je name napravila razsežna Bergova razstava v Slovenj Gradcu pred par leti. Številni lesorezi, ki jih najdemo tudi v knjigi „Werner Berg, Die Holzschnitte, Edition Tusch, Wien“ so štiridesetletno delo umetnika. Slike na

olju pa so živi izraz pokrajine in človek si kar iz srca želi imeti tako umetnino. Ko sem dolge ure stal pred temi slikami, se mi je zdelo, da je Berg v svojih slikah izpovedal podobno kakor Oton Župančič v pogovoru s Cicibanom v pesmi „Naše luči“. Naša prva luč je sonce, z zlato roko svet odgrinja, tudi Berg je s čopičem odkril svet, ki je naš, ki ima svoje posebnosti.

Berga je bilo treba, da nam je ta naš svet odkril. Obmejno mesto Pliberk si je Berg izbral, da nam v poletnih mesecih v posebni galeriji prikaže našega človeka in njegovo domovino.

Avgusta meseca je ta galerija odprta in ne moremo si predstavljati boljšega načrta za društvene ali družinske izlete kakor obisk in ogled Bergove galerije v Pliberku. -M.-

Študijski dnevi slovenskih izobražencev v Dragi

Kakor že preteklih sedem let, tako bodo tudi letos študijski dnevi v Dragi prvo soboto in nedeljo v septembru, ponedeljek pa je določen za izlet, če bo zadosti udeležencev.

V soboto je po otvoritvi in pozdravih krajevnih in deželnih zastopnikov, popoldan namenjen nam vsem. Zato ima predavanje, ki bo sledilo, naslov „Slovenstvo in današnji čas“.

V nedeljo bo nosil dopoldanski program misel: „Slovenci za mejo brez mej“. Ob okrogli mizi se bodo zato zvrstili po maši govorniki, ki so sodelovali na manjšinski konferenci in bodo iznesli problematiko manjšine, kot se je pokazala na manjšinski konferenci v Trstu.

Nedeljski popoldanski program pa bo imel misel „Slovenci med domom in svetom“. Prvi popoldanski referent bo zato govoril o Slovencih, ki živijo v zahodni Evropi, posebno v Nemčiji.

Drugi referent bo približal ameriške Slovence, zlasti kanadske. Spoznali bomo njihovo gospodarsko moč, kaj mislijo in kako si zamišljajo svojo bodočnost.

In kot zaključek bo izseljenec povedal, kako se je srečaval s slovenstvom. Ali ga je oviralo, ali pa mu je dajalo kdaj uteho in tolažbo pri napredovanju.

Kot vedno, je ponedeljek določen za tiste, ki so morda prišli od daleč, za izlete v tržaško okolico.

Začetek predavanj je v soboto, ob 17. uri, v nedeljo dopoldne ob 10. uri, popoldne pa ob 16. uri. Vedno je mišljen italijanski čas.

Predavali bodo ugledni znanstveniki iz Slovenije, zamejstva in zdomstva.

Kot vsako leto, tako imajo tudi letošnji študijski dnevi značaj odkritega izražanja mnenj in pogledov ter soočenja različnih nazorov ob spoštovanju vseh. Zato so vabljeni na to srečanje slovenski izobraženci iz zamejstva, iz Slovenije in zdomstva.

Sedemdesetletnica Slovenskega prosvetnega društva „Svoboda“ v Logi vasi

Slovensko prosvetno društvo „Svoboda“ v Logi vasi je nedavno proslavilo 70-letnico obstoja. To je bila lepa priložnost, da logaški prosvetaši javnosti dokažejo svojo pristnost, da slovenska beseda in pesem tudi na tem izpostavljenem koncu naše zemlje še živi in da bo živela tudi v bodoče. V dvorani gostilne Jägerwirt so se člani, ljubitelji pesmi in častni gostje pričeli zbirati že v ranih večernih urah, da si zagotovijo primeren prostor in sedež. Vendar je mnogo bilo tudi takih, ki so prišli kasneje — in teh ni bilo malo, saj je dvorana bila premajhna, tako, da je marsikateri moral biti zadovoljen s stojiščem ali celo izven dvorane. Tako je predsednik jubilejnega društva Stanko Černic, potem, ko je s svojim zborom odpel geslo logaškega zbora „Od jezera do vrh planin, čez Logo vas razlegaj se slovenski glas“, pozdravil vrsto častnih gostov, med

njimi predsednika Slovenske prosvetne zveze, zastopnika republiškega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije prof. Sama Vremšaka, kulturnega referenta občine Vrba direktorja Wagnerja, oba domača župnika in predstavnike slovenskih narodnih organizacij. Stanko Černic je nato pozdravil še pevske zbore sosednjih prosvetnih društev, ki so prišli v Logo vas, da z njimi skupaj počastijo visok društveni jubilej. To so bili mešani pevski zbor SPD „Edinost“ v Škofičah, moški zbor SPD „Bilka“ v Bilčovsu, novo ustanovljeni mešani zbor društva „Mojcey“ s Trebinje in z velikim zadovoljstvom še zbor KUD „Ivan Cankar“ iz Sv. Duha pri Škofji Loki, ki je z logovaščani pred leti navezal prijateljske stike in je smatral za potrebno, da prijateljem čestita s pesmijo.

Predsednik jubilejnega društva je po na-

stopu logavaških pevcev, ki jih sam tudi vodi, imel slavnostni govor. Stanko Černic, je kot pri pozdravnih besedah govoril v obeh deželnih jezikih. S tem je društvo pokazalo širino do večinskega naroda, hkrati pa je to bila tudi gesta številnim turistom, ki so bili navzoči na proslavi. Tudi nekatere pesmi, ki so jih zbori zapeli v nemščini, so bile na sporedu iz tega vidika. Stanko Černic je v govoru opisal dolgoletno delovanje društva in obžaloval, da edini živeči ustanovni član društva Joza Strauss starejši, zaradi bolezni proslavi ne more prisostvovati. Černic je naglasil velike zasluge umrlega predsednika Maksa Kakla in zborovodje Hanzija Aichholzerja, ki sta s svojo požrtvovalnostjo ogromno doprinesla k razvoju jubilejnega društva. Govornik je orisal težki položaj, v katerem društvo deluje na jezi-

(Dalje na 4. strani)

Pevski zbor in trio „Korotan“ SPD „Danica“ na gramofonski plošči

Vsi poznamo aktivni pevski zbor SPD „Danica“ iz St. Vida v Podjuni. Mislimo, da o delovanju tega uspešnega zbora pod vodstvom Hanzeja Kežarja ni treba posebno poročati. Gotovo je pretežna večina naših bralcev (če ne vsi) že imela priliko, spoznati kvaliteto tega podjunskega zbora.

Ansambl „Korotan“, ki ga sestavljajo Hanzej Kežar, Stanko Wakounig, Jozej Starc in pevci Micka Škof, Micka Hribernik, Anica Kežar, Danica Kežar ter Folte Hartmann, nam je prav tako dobro znan: saj navadno v okviru številnih koncertov pevskega zbora predvaja razne koroške narodno-zabavne pesmi ter melodijske.

Pred nedavnim sta mešani pevski zbor in trio „Korotan“ Slov. prosvetnega društva „Danica“ pri tovarni gramofonskih plošč Helidon v Ljubljani izdala skupno gramofonsko ploščo pod naslovom „Tam dov za Dravo“. Gre za tako imenovano „Langspielplatte“ (LP): na eni strani je posnet pevski zbor, na drugi strani pa instrumentalni trio „Korotan“ s pevci. Kot nam je dobro znano, vodi tako zbor kot narodno-zabavni instrumentalni trio Hanzej Kežar.

Hanzej Kežar je z mešanim zborom posnel te pesmi:

Rož, Podjuna, Zila (Pavle Kernjak), Stoji gartelc zagrajen (Oskar Dev; solo: Folte Hartmann), Oj ti preburna ženska stvar

(priredil Pavle Kernjak); solistka: Micka Škof ter Oto Wutte), Pesem mladih ljudi (Franc Leder-Lesičjak, priredil Luka Kramolc; solista Micka Hribernik in Mirko Ogris), Dečva to mi povej (priredil Vasilij Mirk), Pubeč sem star šele 18 let (priredil Silvo Mihelič; solist: Folte Hartmann) in Dva žlahtna bisera imam (Pavle Kernjak; solist Mirko Ogris).

Trio „Korotan“ je posnel tele pesmi:

Tam dov za Dravo, Pojdi na vrt z menoj, V Pliberci v jormaci, Tam, kjer teče bistra Zila, Mam pa mih'no kajžo, Mje pa krajčič posvava, Jes s'm an kmetovski ovčar s'm se rajtov ženiti

Izdati ploščo, ni kar tako enostavno. Kriteriji za to so strogi. Da sta mešani zbor SPD „Danica“ ter instrumentalni trio „Korotan“ odgovarjala strogim kriterijem glasbenih urednikov Založbe Obzorja, priča o kvaliteti obeh glasbenih skupin. Prepričani smo, da bo plošča „Tam dov za Dravo“ našla številne kupce. To bo za šentvidčane najboljši dokaz za to, da znamo ceniti požrtvovalno ter uspešno kulturno udejstvovanje omenjenega prosvetnega društva.

Pevskemu zboru in triu „Korotanu“ SPD „Danica“, posebno pa Hanzeju Kežarju, k temu uspehu iskreno čestitamo in tudi pri nadaljnjem ustvarjanju želimo mnogo uspeha!

Sedemdesetletnica slovenskega prosvetnega ...

(Nadaljevanje s 3. strani)

kovni meji in da imajo logovaški prosvetaši prav zaradi tega tembolj dolžnost, da branijo in čuvajo podedovano izročilo njihovih prednikov — slovensko besedo in pesem na prireditvah in tudi v cerkvi. Stanko Černic je ob tej priložnosti izrazil zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu uspešnemu razvoju in pri tem osebno imenoval Pavla Kernjaka ter tri pevce v zboru, kateri že nad štirideset let aktivno sodelujejo — Tevžerja Kakla, Joza Straussa in Hanzeja Kobariča. Černic je izrazil tudi zaskrbljenost nad mladino, ki se vse premalo udeležuje v prosvetnem življenju. Spomnil se je tudi grozodejstev med dobo fašizma, ko so slovenske može in družine preganjali s svojih domov, vtikali v jetnišnice in morili v koncentracijskih taboriščih, ko so na vrata slovenskih hiš pisali gesla „Kärntner sprich deutsch“. Toda kljub temu, je dejal Černic, iz grl naših požrtvovalnih pevcev še danes doni slovenska pesem, iz srca zapeta in iz ljudstva rojena, lepa narodna pesem. Še več, na proslavi sta zapela dva društvena zbora, kar potrjuje, da društvo napreduje. Stanko Černic je svoj govor zaključil z verzom Zdravljice našega pesnika Prešerna. Žal pa njegova velika humanistična misel skoraj pol drugo stoletje odkar je bila napisana, pri nas še ni našla uresničitve. To je v svojem nemškem delu govora ugotovil tudi Stanko Černic, ki je nakazal postopanje nemških nacionalnih krogov napram društvu in posameznikom, ki se priznavajo k slovenski narodnosti.

Št. Jakob v Rožu: Občina...

(Nadaljevanje s 1. strani)

milijonsko mejo. Proti temu so zastopniki slovenske frakcije odločno protestirali, češ zakaj se občina ni pozanimala za ponudbo tudi s strani slovenske posojilnice v Št. Jakobu, kot je to bil predlagal obč. predstojnik Miha Antonič na seji obč. predstojništva in kar so druge stranke tudi obljubile. O takem predlogu pa župan in drugi na občinski seji niso več hoteli ničesar vedeti. Župan Gressl (SPÖ) se je kazal pripravljenega, naknadno stopiti do slov. posojilnice, kar pomeni, zdaj ko je zgorajšnji sklep že v veljavi, komaj pomirovalno gesto naproti Slovencem.

Predsednik slov. posojilnice v Št. Jakobu, Jožef Stornik, je vedel poročati, da do oficijalne zaprositve za kredit oz. za kreditne pogoje še ni prišlo. Stornikova pripomba k tej stvari: Očividno je, da nas zapostavljajo. Občinski odbornik Košat govori o diskriminaciji Slovencev na gospodarskem področju. Dajatve in davke naj plačajo Slovenci, profit pa naj stisnejo drugi?

PONEMČEVALCI SO NA DELU

domala nenehno in povsod, tudi v Št. Jakobu. Major Adolf Fantur, vodja krajevne ÖVP in referent za tujski promet v občini, je v imenu občinske oblasti poskrbel za postavitve desk (v Št. Jakobu, Podgorjah in na Reki), ki kažejo panoramo šentjakobskega območja (glej sliko na 1. strani), da bi se tujci lažje znašli. Tehnično je major to delo brez dvoma dobro opravil; le kar je ustvaril, je nesprejemljivo in izpričuje njegovo bližino k „domovini zvestim“ krogom.

Ni zadosti, da koroška družba ne prenese dvojezičnih krajevnih napisov. Lotevajo se še ponemčiti planinske vrhe, ki nosijo v našem kraju pretežno slovenska imena. Znanstveno povedano: Tudi orografija (poimenovanje gorovja) naj pomaga napraviti vtis, da smo v čisto nemški deželi. Tovrstne namere ugotavljamo pri avstrijskih izdelovalcih zemlje-

Obiščite Werner Bergovo galerijo v Pliberku

Odperta je še samo do 31. avgusta 1974. Obiščete jo lahko v času od 10.—12. ter od 16. do 18. ure.

Pismo kanclerju Kreiskyju

VERBAND DER SLOWENISCHEN SCHRIFTSTELLER IN ÖSTERREICH
DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJEV V AVSTRIJI
A-9020 Klagenfurt/Celovec, Heinrich-Heine-Gasse 50/6/1

Klagenfurt, 1974 07 27

Sehr geehrter Herr Bundeskanzler
Dr. Bruno Kreisky,

die heutige konstituierende Generalversammlung des Verbandes der slowenischen Schriftsteller in Österreich/Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji fordert von Ihrer Regierung einstimmig, die sofortige aufrichtige Erfüllung aller Verpflichtungen aus dem Artikel 7 des Staatsvertrages ohne jede sogenannte Minderheitenfeststellung, denn diese hat bereits der SS-Himmler mit Aussiedlungen und Hinrichtungen unserer slowenischen Landsleute durchgeführt.

Hochachtungsvoll:
Präsident des Verbandes
Valentin Polanšek, m. p.

Für die R. d. A.: Janko Messner, Sekretär des Verb.

Spoštovani gospod kancler Dr. Bruno Kreisky!

Današnji ustanovni občni zbor Društva slovenskih pisateljev v Avstriji zahteva enoglasno od Vaše vlade takojšnjo iskreno izpolnitev vseh obveznosti iz člena 7 Državne pogodbe brez kakršnega koli ugotavljanja manjšine, kajti to je že opravil esesovski Himmler z izseljevanji in usmrčitvami naših slovenskih rojakov.

S spoštovanjem
Valentin Polanšek, I. r.
predsednik društva

Za pravilno izvedbo: Janko Messner, tajnik društva

pisnih kart čedalje bolj. A Fanturjeva orografija presega celo prakso, kot jo poznamo iz zavoda Freytag-Berndt na Dunaju. Na karti za turiste, števil. 23 tega zavoda so — vsaj v nekaterih primerih — v oklepaju navedena tudi (čeprav ne vedno pravilno) slovenska imena gorovja, npr.: Kahlkogel/Golica, Frauenkogel/Dovška baba...

Freytag-Bernd, sodelavci se poskušajo v dvojezičnosti ne samo pri poimenovanju mejnih vrhov, marveč navajajo včasih slovenska imena tudi za gore znotraj meje, za primer: Kuhberg/Kravji vrh ali Geißberg/Kosjak. Zakaj le? Ker dobro vedo, da turisti od domačinov ne dobijo prave informacije, če uporabljajo na licu mesta imena, ki so bila prevedena ali izmišljena v kakem institutu. Pravilo praktičnosti (uporabnosti) kart narakuje dunajskim kartografom dodatno navedbo slovenskih imen, gotovo pa tega ne storijo, ker bi se morda radi držali določil iz državne pogodbe (toliko naklonjenosti koroškimi Slovencem ne premorejo). Podžupan, major Fantur in drugi odgovorni pa se niti za praktičnost ne zmenijo, njih skrb in interes je le: Deutsches Land bis zur Karawanken-Felsenwand.

Poleg izrazitega čuta za nemštvo odlikuje majorja še smisel za osebno korist. V perspektivi za turizem se referent za tujski promet sam sebe hvali, ko priporoča obisk udobne hiše, ki je last vodje smučarske šole (torej njegova). Tako si je podžupan zagotovil s pomočjo občine ustrezno osebno propagando. Navadni občani pa take velikodušnosti s strani občinske oblasti ne uživajo, nasprotno, prenočitve tujcev v njih hišah (mar samo v slovenskih?) kontrolirajo po nalogu občine varnostne osebe. Prizadejati občani nimajo ničesar proti kontroli, raje pa bi videli druge, civilne kontrolne osebe, kar bi pred tujci naredilo boljše sliko.

DARUJTE za tiskovni sklad!

Kokje:

Poslovili smo se od Franca Hašeja

V četrtek, 18. julija, smo pri Devici Mariji na Gori položili k zadnjemu počitku gospoda Franca Hašeja. Postal je žrtev hude prometne nesreče. Rajni se je rodil na Bregah ob Dravi leta 1904 kot sin znane Gorencinove družine. Danes še živi dva brata in dve sestre. Tam ob Dravi na lepem Gorencinovem posestvu je preživel mladost — vzljubil delo na polju. Tudi pozneje, ko se je priženil v Kokje, je bil kmet z dušo in telesom. Nova hiša, dobro obdelano polje, so v dokaz pridne-

ga kmeta, ki je od jutra do večera delal za svojo družino. Bil je vsem Kokjanom dober sosed — sosedje ga bomo zelo pogrešali. Ogromna množica pogrebcev je spremljala rajnega na zadnji poti. Pogrebne obrede je opravil g. prošt Brumnik ob asistenci g. Valentina Gottharda, g. Mirka Isopa in domačina Poldeja Zunderja.

Žaljuoč družini izrekamo naše sožalje.

Na prvem občnem zboru DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV V AVSTRIJI, dne 27. 7. 1974 v Celovcu, je bilo enoglasno sklenjeno, da bodo člani tega združenja — zdaj jih je devet — sodelovali na bralnih matinejah in večerih, pri sestavljanju antologij ipd.,

Obvestilo

KULTURNIM IN PROSVETNIM
USTANOVAM NA KOROŠKEM
(AVSTRIJA) IN V SLOVENIJI

samo preko tega svojega strokovnega in interesnega združenja in sicer po § 2 (Cilji) zadevnega statuta. Predsednik Društva slovenskih pisateljev v Avstriji je Valentin Polanšek, Obirsko/Ebriach — 9135 Železna Kapla/Eisenkappel, tajnik pa Janko Messner, Heinrich-Heine-Gasse 50 — 9020 Klagenfurt/Celovec. Ustanove, ki se zanimajo za literarno ustvarjanje Slovencev na Koroškem, se lahko obrnejo na prvi ali na drugi naslov.

Valentin Polanšek, I. r.,
predsednik Društva slov.
pisateljev v Avstriji

Obirsko, 29. 7. 1974

Rož, Podjuna, Žila

Celovec

● DAN ČEŠČENJA. Kakor vsako leto, se vrši za slovenske vernike iz Celovca in okolice v nedeljo, dne 11. avgusta, v kapeli provincialne hiše češ. šolskih sester, Viktringer Ring 19, dan češčenja sv. Rešnjega Telesa. Spored izgleda takole:

Ob 7. uri se bo izpostavilo Rešnje Telo k češčenju.

Ob 7.30 bo sv. maša z nagovorom.
Ob 9.30 druga sv. maša z nagovorom.

Sledijo ure češčenja.

Ob 18. uri (šestih zvečer) je sveta maša in slovesen sklep.

Verniki iz Celovca in okolice k božji službi ter uram češčenja iskreno vabljeni!

Št. Janž

● NOGOMETNI TURNIR. Fizična zveza v Celovcu vabi 4. avgusta, ob 13. uri na nogometno igrišče v Št. Janžu v Rožu. Odigral se bo nogometni turnir. Tekmovale bodo štiri enajsterice: Iskra Kranj, DSG Sele, Št. Janž ter Slovenski atletski klub. Po končanem turnirju se bo odigravala razdelitev pokalov, potem pa se bomo zabavali v priljubljeni domači gostilni »pri Tišlarju«. Za razvedrilo bo igral narodno-zabavni ansambel iz Slovenije!

Vsi športniki, ter ne samo športniki, so k temu turnirju prav prisrčno vabljeni!

Celovec

● REPREZENTATIVNA KNJIGA MESTA CELOVEC. Pred nedavnim je celovski župan Guggenberger predstavil tisku novo knjigo o Celovcu. Knjiga je namenjena oficijalnim gostom koroškega glavnega mesta ter zvestim letoviščarjem, ki prihajajo že več let zaporedoma v Celovec na dopust. V prosti prodaji knjige ne bo na razpolago.

Odličnim slikam, ki so jih posneli znani fotografi, so dodani kratki, je drnati teksti v nemščini, angleščini, francoščini, italijanščini in nam Slovincem v posebno zadovoljstvo — tudi v slovenščini. S to knjigo, je dejal župan Guggenberger, razpolaga končno tudi Celovec z lepim in ustreznim darilom za najvišje obiske iz tujine in inozemstva.

Vabilo na

koncert

mešanega pevskega zbora JAKOB PETELIN-GALLUS iz Celovca

Dirigent: Jožko KOVAČIČ

Sodeluje: Gallusov inštrumentalni kvintet

v soboto, 10. avgusta, ob 20. uri v kulturnem domu v LOČAH

v nedeljo, 11. avgusta, ob 20. uri v farni dvorani v ŠMIDELU PRI PLIBERKU

v soboto, 17. avgusta, ob 20. uri v hotelu KOROTAN V SEKIRI

v nedeljo, 18. avgusta, ob 20. uri v farni dvorani v SELAH

Prisrčno vabljeni!

Prijetno slavlje v Mohorjevi tiskarni

Po dolgem času se zopet enkrat oglasimo iz Mohorjeve tiskarne. Tokrat prinašamo veselo novico o svojevrstnem „krstu“ krepkih mladeničev FRANCIJA WROLICHA z Rut pri Podgorjah ter GREGEJA KRIŠTOFA iz Dvora pri Pliberku, ki sta pred kratkim zaključila svojo vajeniško dobo.

Za ta krst so bile potrebne posebne vrste priprave. Na novi terasi je stala velika kad polna mrzle vode, zraven pa stol, na katerem je bila velika goba in tudi ta je bila namočena do skrajnosti; nad tem pa velik plakat z insignijami tiskarjev.

Takoj po zaključku dela se je v ročni stavnici zasljal klic: „Primite ju!“ in že so popadli Francija in Gregeja močni kolegi ter ju dobesedno „posadili na to mokro gobo, da je curljala voda od nja krajčičev...“; na vrh sta dobila čez glavo še škaf vode in nato hitro z njima v polno kad, tako da se nista mogla braniti ter tudi za dihanje ni preostalo bogve koliko časa (ravno toliko sta smela dihati, da se nista zadušila). Eden izmed pomočnikov pa je naznanil vsem, ki so bili zraven, da sta bila s tem po starem „poerbanem“ običaju od pomočnikov vzeta v njihovo sredo. Tako sta postala polnovred-

na člana častitljive Gutenbergove bratovščine „črne umetnosti“.

„Tiskarski krst“ sega nazaj v 16. stoletje in ga tiskarji prav radi prenašajo iz roda v rod. Sprva je bilo treba vajencu samo sesti na mokro gobo, da bi se tako očedil vseh „vajeniških grehov“. Pa se je izkazalo, da je bilo to premalo in se je prav kmalu udomačila še kopel v kadi, kjer potopijo žrtev do vratu v vodo.

Zvečer smo nova pomočnika pri Činkovcu v Št. Janžu v prijetni družbi sodelavcev ter ravnatelja Mohorjeve družbe msgr. dr. J. Hornböcka krstili tudi še nekoliko od znotraj.

Mladima „krščencema“ Gregeju in Franciju pa želimo vsi, da bi dobro uspevala v svojem poklicu, postavila še veliko lepih reči ter se ne družila preveč s tiskarskimi škralti!

Ni je več!

Večkrat se vozim skozi Libuče, preko Holmeca v Slovenijo. Lepi so kraji spodnje Podjune, negovana so letovišča in čedne

EKONOMSKI SVETNIK MIRKO KUMER:

Razdelitev gorjancev po težavnosti obdelave s stroji

Gorski kmetje so dobivali do zdaj od države tako imenovani prispevek za gorske kmete (Gebirgsbauernzuschlag). Podlaga za ta prispevek je bilo točkovanje v katastru gorskih kmetov. Kdor je imel manj kot 80 točk je prišel v cono I in ni dobil nič. Od 80 do 150 točk je obsegla cona II. Kdor je imel še več točk, je prišel v cono tri. Le kmetje v coni dve in tri so dobivali prispevke za gorske kmete, drugi pa ne. To je izzvalo nevoščljivost in splošno nezadovoljstvo. Zato je kmetijsko ministrstvo naročilo, da je treba namesto katastra za gorske kmete, razdeliti gorjance po težavnosti obdelave s stroji. To razdelitev naj napravi krajevni kmečki odbor s sodelovanjem Okrajne kmetijske zbornice.

Upoštevati bodo morali notranji prometni položaj, zunanji prometni položaj in pa hektarski donos v enotni vrednosti dobičkonosnega obrata.

Na ta način bodo prišli v prvo cono vsi gorski kmečki obrati, katerih površina (brez naravnih pašnikov [Hutweide]) se do 60 odstotkov in več z normalnim traktorjem ne da obdelovati.

V drugo cono pa obrati, kjer je obdelava možna le med 20 in 60 odstotkov tamkajšnjih površin brez pašnikov.

V tretjo cono pa pridejo gorske kmetije, kjer je obdelava s traktorjem možna na manj kot 20 odstotkov kmetijske površine.

Za pomoč pri uvrščanju bodo morali pritegniti še zunanji prometni položaj in uvrstiti kmete, ki nimajo do doma ceste, po kateri bi mogli privoziti tovarnjaki, za eno cono više.

Prav tako pridejo oni kmetje, ki imajo od kmetijske površine samo 3000 šil. hektarskega donosa v enotni vrednosti (Einheitswert), v drugo cono. Kjer znese hektarski donos le do 2500 šilingov na hektar, pride gorski obrat v tretjo cono.

Ko bodo vsi gorski obrati ocenjeni in uvrščeni v cone, bodo njih liste ležale na občinskem uradu mesec dni na vpogled. To pa ne bo pred koncem oktobra. Vsakdo, komur se njegova uvrstitev v posamezne cone ne zdi pravična, lahko naredi priziv na deželno komisijo. Ta bo sestavljena iz zborničnih svetnikov, ki tvorijo strokovni odbor za gorsko kmetijstvo, iz zastopnika deželne vlade, iz vodje oddelka za obrate in še referenta za gorske kmete. Ta deželna komisija bo odločala v prvi instanci. Če bi pritožnik z njeno odločitvijo ne bil zadovoljen, se lahko pritoži še dalje, na drugo in zadnjo instanco, na zvezno komisijo na Dunaju. Ta odloči potem končno veljavno. Urad deželne vlade na Koroškem je bil že naprošen, naj imenuje v zvezno komisijo svojega zastopnika.

Upajo, da bodo do konca leta 1974 urejene že vse cone in bo drugo leto izplačan prispevek za gorske kmete že po novi, pravičnejši ureditvi.

Gorskim kmetom priporočamo, da gredo v pozni jeseni na občino pogledat, v katero cono so uvrščeni in da naredijo priziv na deželno komisijo, če se jim uvrstitev ne zdi pravična.

Mirko Kumer

hiše in hišice. Rad sem se oziral na razsežna polja. V ogradah ponosno stojijo sadna drevesa, kostanji in košate lipe. Da, stare lipe. V njihovo staro kraljestvo vej, vejic in cvetja se je vedno uprl moj pogled s ponosom in toplim občutkom, ki so ga vzbudili lepi spomini, ko je vonj cvetoče lipe prepajal hrepenenje moje mladosti.

Bral sem knjigo Mohorjeve družbe v Celju: „Stare slovenske lipe“. Iz te knjige sem zvedel, da lipa kljubuje času in neurjem preko poltisočletij.

Pred letom dni sem, pred ovinkom okoli cerkve sv. Andreja v Libučah, še z veseljem pozdravil cvetočo lipo ob cesti in pod njeno, kakih 6 m široko krono (krošnjo) lepo kapelico. Po moji sodbi je lipa bila stara preko 300 let. Nekoč sem se močno zanimal, kdo je lastnik te stare lipe in kapelice; starejša ženica mi je povedala, da je bila nekoč last nekega kmeta, Kralja po imenu, na vrhu Holmeca. Kdo je sedaj lastnik, nisem spraševal.

Napis knjige: „Stare slovenske lipe“ —

ima v uvodniku tele besede: „Starke, ki jih je vredno poslušati... lipe namreč.“

■ Zadnjič, pred par tedni sem se zopet peljal po cesti skozi Libuče proti meji. ■ Močno me je presunilo, ker mogočne ■ stare lipe ni bilo več. Le komu je bila ■ na poti?! Znamenje — kapelica pa stoji ■ sirotina, siromašna v nečastnem stanju ■ med koprivami, visokoraščenim plevelom, ■ med katerim se sramežljivo skrivajo ■ mladi poganjki — iz častitljivega ■ debela posekane lipe. Ali ne bi bilo bolje, ■ da bi z lipo porušili še kapelico, ko se ■ lastnikom ali občanom ne zdi sramotno, ■ da pustijo to staro znamenje vere stati ■ kot kaznjence v gmadi plevla?!

Ko se čez vrh Holmeca pripeljem v sosednjo Slovenijo, pa srečujem križe in kapelice v stanju, ki potrdi čut ljudstva za spoštovanje znakov vere in kulture.

Upam, da so grmado med tem že odpravili. Kapelica in nesmrtna korenina lipe — si to zaslužita!

-ah-

SPD „Trta“ v Žitari vasi vabi na

KULTURNI VEČER

ki bo pri Rutarju v Žitari vasi
dne 11. avgusta 1974, ob 20.30

Sodelujejo:

Moški pevski zbor SPD „Trta“ Žitara vas
MGV Sittersdorf

Mešani pevski zbor SPD „Danica“
trio „Korotan“ iz Št. Vida v Podjuni

Ljubitelji pesmi prisrčno vabljeni!

Odbor

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni, vas in vaše goste prav prisrčno vabi na

KOROŠKI VEČER

ki bo v nedeljo, 4. 8., s pričetkom
ob 20. uri pri Voglu v Št. Primožu.

Sodelovali bodo:

Godba „Fantje izpod Obirja“
instrumentalni trio „Korotan“ s pevci
mešani zbor SPD „Danica“
povezovalne besede: dr. Erik Prunč

Vabi odbor

Herbert Guttenbrunner,
Köttmannsdorf

Pismo bralca:

OPOMBA UREDNIŠTVA:

Opozarjamo, da so pisma bralcev mnenje
doličnega bralca, ki se ni treba nujno strinjati z mnenjem uredništva!

Sehe keine
Nützlichkeit!

Wie der Kärntner Presse (25. 7. 1974) zu entnehmen war, tätigen vermutlich slowenische Bürger des Landes wieder Aktionen, in denen sie, wie schon so oft, auf die noch offenen Fragen des Artikel 7-Staatsvertrag von 1955 hinweisen. Ich habe schon einige festgestellt, daß ich in solchen Beschriftungsaktionen nicht das geeignete Mittel sehe, ein Problem zu lösen, weil so was einem KHD und Anhang nur willkommenes Wasser auf seine Mühlen ist. (Was dort gemahlen wird, ist hinreichend bekannt!)

Auch der ganz offen zu Tage tretende Haß gewisser Kreise gegen unsere slowenischen Landsleute wird dadurch nicht kleiner werden. Jene sollten also darüber nachdenken, ob sie damit ihrer Volksgemeinschaft auf die Dauer nicht doch schaden.

Es ist nämlich nichts damit getan, wenn in Abständen immer wieder die Worte wie »Artikel 7 — unser Recht« auf Gebäude und andere Objekte geschrieben wird und die Dinge sind auch mit dem »Tod des KHD« (Verbot nach Artikel 7 Abs. 5 des Staatsvertrages) keineswegs bereinigt, da dann noch die verstärkte illegale Tätigkeit als Möglichkeit bestünde. Viel wichtiger wäre es, wie ich schon einmal erwähnt habe, Einheimische wie Sommergäste unermüdlich schriftlich und mündlich über die bestehende Situation aufzuklären. Gerade unsere Gäste aus dem deutschen Ausland (BRD) werden, wie man sich davon überzeugen kann, von den Nationalen im Lande sehr einseitig, nicht selten im Jäger-Latein, entstellt und aufgebauscht über die völkische Lage informiert und nicht zum Positivum der Kärntner Slowenen. Sie hören auch von der Partisanenbewegung, aber nichts über Zustände und Ereignisse nach 1920 und vor allem in den Jahren 1938—1945, begangen von deutscher Seite. Darüber schweigt man sich natürlich aus und darüber darf eben nicht geschwiegen werden, weil die Volkstumskämpfe das Vorgehen gegen die slowenische Volksgruppe in jener Zeit (besonders 1938—45) und

die darauf folgenden Partisanenkämpfe untrennbar miteinander verbunden sind.

Warum informiert man die heimische Bevölkerung, aber auch die Urlaubsgäste aus dem In- und Ausland, nicht nach den Dokumentationen aus »Kärnten — ein Alarmzeichen?« Sie würden so auch interessante Begebenheiten über den KHD bzw. KHB erfahren, denn die »Vertraulichkeit mit dem Kärntner-Problem«, was z. B. unsere deutschen Gäste betrifft (laut VZ vom 25. 7. 74), kennt man!

Gegen solche öffentliche und somit legale Aktionen (dagegen kann keine Behörde etwas unternehmen, weil es nicht verboten ist, schriftliche und mündliche Informationen weiterzugeben), wäre weit nützlicher, als das Bemalen von Objekten, da vor allem der nicht in Kärnten beheimatete Bürger und schon gar ausländische Gäste, mit Aufschriften und Parolen nicht viel anfangen können, weil die Fragen: Was? Warum? Wer? Wie? — trotzdem offen bleiben.

Ich sehe daher keine Nützlichkeit in immer wieder auftretenden Beschriftungsaktionen!

Zanimivosti

PETNAJSTLETNI PILOT

Na letališču Bron pri Lyonu v Franciji se je 15-letni deček prikradel v turistično letalo wesmer super, z njim vzletel in pričel krožiti nad mestom. Ko so na letališču opazili, kaj se je zgodilo, so poleteli tudi letališki policaji, da bi dečka prisilili k pristanku. Toda fantič se je spustil na trdna tla šele pol ure kasneje, ko se mu je to zahotelo. Tudi pristanek mu je zelo uspel.

Pozneje so povedali, da je bil to njegov prvi polet, pilotiranja pa se je naučil iz neke knjige...

PROTI SONČNIM OPEKLINAM: LIMONIN SOK

Časopis zdravniške zbornice priporoča limonin sok kot odlično sredstvo proti opeklina od sonca. Sredstvo je prastar recept sicilijanskih ribičev. Limono je treba razrezati in kaniti njen sok na pekočo kožo. Limonin sok tako ublaži bolečine in preprečuje nadaljnjo tvorbo mehurjev, ki se lahko tudi zagnijo.

NAFTA POD MESTOM

V iraškem glavnem mestu Bagdadu so kopali jarke za vodovod in odkrili nafto. Tako poroča dnevnik Havades. Po pisanju tega časnika so pod mestom ugotovili nahajališča nafte na področju tridesetih kvadratnih kilometrov. Nafto so odkrili na periferiji, kamor se mesto naglo širi.

Ker gre za nove, doslej neznane rezerve nafte, so za zdaj prepovedali na tem območju vse nove gradnje, morda pa bodo porušili tudi že zgrajeno naselje.

LEPA NAGRADA

Bill Gunter, demokratski poslanec v ameriškem kongresu, namerava v prihodnje vsak mesec odlikovati »najbolj birokratskega birokrata v minulih štirih tednih«. Prvi bo na vrsti Conlon, direktor državne tiskarne, za nagrado bo dobil zmečkan košček papirja. To mu bo »priznanje«, da je dal natisniti 4,8 milijona kartic za preskrbo z gorivom, ko je bilo že znano, da jih ne bodo potrebovali. Tisk teh kartic je stal okoli pet milijonov dolarjev.

AVTOSTOP PO ŠKOTSKO

Autostop je čedalje manj uspešen način prevoza. Ljudje so nezaupljivi, av-

tomobili švigajo mimo avtostoparjev, ki po cele dneve izteguje roko in dviga palec. Nekoč so si mnogi pred odhodom na pot lepo ostrigili lase, zdaj tudi to ne zaleže več. David Robertson, 23-letni študent iz Glasgowa na Škotskem, si je izmislil nekaj novega; kilt, značilno krilce svojih prednikov. David v krilcu z zelenimi kvadrati na modri podlagi — to je barva njegovega klana — s torbico iz kozje kože za pasom in s črnimi nogavicami nikoli ne čaka ob cesti dlje kot dvajset minut. »Ob mojem krilu se ljudje kar ustavljajo,« je zaupal sodelavcu nekega pariškega tednika, potem ko je z avtostopom v dveh dneh prispel iz Glasgowa v Pariz. »Mladim se zdi zabavno, starejši niso nezaupljivi, vsi so radovedni, kar naprej vprašujejo o moji deželi, o strahovih v hišah, o whiskyju in o jezerskih pošastih. Tega ali onega zanima, zakaj nimam dud s seboj, vsakdo pa vpraša, ali pod krilcem nosim spodnje hlače.«

MODERNI IKARUS

Petdesetletni profesor matematike Rinaldo Tinarelli iz vasi Clusone pri Bergamu je preletel 30 km s svojevrstnim letalom na ročni pogon, ki ga je sam izumil. Tinarelli si je privezal na ramena ogromni krili, v zraku pa ga je držal velik balon.

Tako opremljen z letočim strojem, zaradi katerega se stari Ikarus in brata Wright verjetno še danes preobračata v grobu, se je bergamski profesor dvignil v sinje nebo do 3.500 metrov visoko. Vsaj tako naj bi razbral na višinomeru, ki ga je vzel s seboj.

Vaščani Clusona, ki so se zbrali v velikem številu, da bi prisostvovali svojevrstnemu podvigu, so bili nekaj ur v skrbeh za profesorja. Kmalu po vzletu je moderni Ikarus zginil za visoko goro. Kdor je sledil poletu z daljnogledom, trdi, da preden je izginil za goro, je profesor negibno visel iz balona, kot da bi se počutil slabo. Zato so takoj obvestili karabinerje, ki so s helikopterjem in policijskimi psi pregledali vse področje, a za Tinarellijem ni bilo ne duha ne sluha. Iskali so ga ves dan, dokler ni pod večer telefonsko obvestil iz Sarnica pri Isejskem jezeru, da je s svojim »aerotterom« srečno pristal in da se počuti dobro.

Škandal v kabinah za preoblačenje

New York Times je objavil rezultate svoje ankete o tajnem nadziranju kupcev v velikih konfekcijskih prodajalnah in odkril, da vedno bolj uporabljajo nevidna prozorna ogledala v kabinah za preoblačenje. Tako omogočajo nadzornikom, da vidijo kupce gole ali vsaj slečene do intimnega perila in kontrolirajo, če niso na sebi odnesli kakšen utajen del obleke. Odkritje je vznemirilo javnost, ki je ogorčeno protestirala, reagirale pa so tudi konfekcijske trgovine, ki se zagovarjajo s statističnimi podatki o velikem porastu števila krajev v trgovinah.

Po statističnih podatkih zveznega raziskovalnega urada je porastlo število krajev v trgovinah s konfekcijo v ZDA od leta 1967 do leta 1972 za 43 odstotkov. Zato zagovarja uprava nacionalnega trgovskega združenja ta način nadziranja z »dvostranskimi ogledali«, ker meni, da je ta način koristen tudi za potrošnike.

Liga za zaščito državljanjskih pravic je zaman protestirala: »To pomeni, da žensko, ki je v kabini in si pomerja novo obleko, skozi isto ogledalo nekdo opazuje.«

Trgovci ne tajijo, da opazujejo kupca. Opazujejo ga tudi agenti trgovine in to ne samo skozi prozorno ogledalo, ampak tudi skozi prikritke luknje na stropu ali zidu, v katerih so postavljene širokokotne leče. Opazujejo ga tudi skozi lažni strop in lažne radiatorje, celo skozi v ta namen postavljene stebre, ki jih posebno hladijo, da se opazovalci ne bi zadušili zaradi vročine.

Pomanjkanje delovne sile (prodajalci in prodajalke) za puliti omogoča krajo oblačil. Zato kupec navadno sam izbere predmet, ga sam v kabini poizkusi in nato poišče prodajalca, da mu napiše račun. Mnogokrat je treba prodajalca iskati ali pa na njega čakati, kar je povod, da kupec skrivoma zapusti trgovino — z neplačano obleko na sebi.

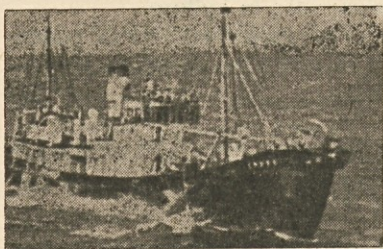
Društvo potrošnikov ostro obsoja takšne metode, toda trgovina se brani, češ da njen namen ni vmešavanje v intimnost potrošnika, ampak zaščita proti kraji. Meni, da je to v »obojestranskem interesu, ker izgube zaradi kraj pripisujejo potrošniku«.

V NIŽJI AVSTRIJI
IMAJO GOTOVI
CENTER, KJER
SKUŠAJO
ŠČITITI RAZNE
ŽIVALI TER
RASTLINE;
OBSTAJA
NAMREČ
NEVARNOST, DA
BODO TE
DRAGOCENE
ŽIVALI (KOT NAŠ
HRČEK NA
SLIKI) TER
RASTLINE
IZUMRLE!

BORIS PAHOR:

38

Parnik trobi nji

Stroj je vneto brnel, se uporno vzpenjal po strmini in se približeval Konkanelu. Čutila je, da bo balilla zdelala, vendar je pridržala sapo, ker če bi stroj onemogel, bi se vse zamotalo. Morala bi spet v mesto in spet navzgor po daljši cesti; a ni zavoljo daljave, saj bosta potem, ko bosta na planoti, krenila v tisto smer, ampak vrnitev bi ta trenutek skazila dober začetek. In bi bilo škoda. Ko pa sta prešla mesto, kjer tračnice openskega tramvaja prečkajo cesto, se je oddahnila in se ozrla k doktorju. Ta se je nasmehnil, ne da bi jo pogledal.

„Na konju sva,“ je rekel.

„Škoda bi bilo, če bi se upehal.“

„Mali je bojevit, ne nosi zaman takšnega imena.“

Zdaj se je ona nasmehnila. Saj je res. V tem času, ko se novo cesarstvo navezuje na slavno preteklost, je tudi avtomobilček moral dobiti ime po pomembni osebi, a ker je vozilo drobno, mora biti tudi osebnost majhna. In se vidi, nedolžno šolarko, kako se navdušuje za še manjšega mulca, ki luča kamne proti avstrijskim vojakom, ki so vdrl v Genovo. Vendar ta trenutek ne more povezati živih dogodkov italijanske zgodovine s to podolgovato škatlico, ki drdra. A zdaj sta obrnila na novo cesto in pod njo je razgrnjeno mesto v vsem svojem ponočnem sijaju. Tako preprežen s srebrnimi progami v Trst velikanski koralni okras, ki se je pravkar vzdignil iz morja in se blišči od svoje notranje svetlobe. Da, tako je, kakor da so se po nepisanem pravilu, ki usmerja pot kristalom, ti zbrali v vzpored-

ne črte, v določeni razdalji eden od drugega, in vsi hkrati, čeprav komaj vidno, utripajo ob dihanju nevidne morske vode. A zaliv je pred to razstavo luči temno žrelo praznine, tako da je mesto sredi dveh črnih neznank še bolj kakor ločeno od kopne zemlje, še bolj zaokroženo v svojo brezplodno lepoto. In plamena, ki se premikata vrh drogov v čistilnici v Žavljah, sta zdaj podobna modrim jezikom, ki menda prikukajo na površino tam, kjer so gomile. Ne, zdaj je zašla, te klavrne reči ne spadajo zraven. Niti malo ne. Zašla je daleč proč od genovskega dečka, a vsekakor je zanimivo, da vozilo, ki nosi njegovo ime, pelje vrečo knjig, ki jih bodo naskrivaj dobili slovenski otroci. Naključje. Zelo poučno naključje. In ob ti ugotovitvi je videti, kakor da so kristalne iskre tam spodaj spet naklonjeno oživele.

„Mislila sem na čudaško naključje o ilegalnem tovoru v avtu s takšnim imenom,“ je rekla.

Doktor je zamišljen gledal asfaltni trak pred sobo, roke so mu mirno počivale na volanu, nobeno znamenje ni kazalo, da bi bil zaskrbljen ne zavoljo možnosti nenadne obhodnice, ki bi ob naslednjem ovinku ustavila avto, ne zavoljo možnosti, da bi ju kdo zasačil v vasi.

„Samo raven je, žal, danes dosti nižja kakor za časa risorgimenta,“ je nazadnje rekel. „V nobeni zgodovini nisem bral, da bi se avstrijski vojaki gregli ob pečeh, v katere bi metali italijanske knjige.“

Luči so obsvetile temno gmoto borovcev, ki so počasi izstopali iz noči, stegnili svoja sloka telesa in se spet umaknili v mrak.

„Raven boja je zdaj, po skoraj dveh stoletjih, dosti bolj primitivna. To je, kar je za kulturnega človeka najbolj porazno.“

„A s kakšnimi občutki se vi kot zdravnik predajate takšnemu dejanju?“

„Rajši bi vozil vrečo zdravil, prav gotovo, in uresničeval svoje človeško poslanstvo tako, kakor ga lahko uresničuje angleški, francoski, da, italijanski zdravnik.“

„A mislim v tem danem narodnoobrambnem položaju. Po mojem mora človeka pri tem obhajati poseben, nezamenljiv ponos. Tako nekako, kakor je najbrž zdravnik ponosen, ko se mu posreči najti pot za ozdravitev bolnika.“

„Ponos. Samozavest,“ je zamišljeno rekel. „Mogoče.“

Potem je molčal, kakor da prvič razmišlja o tem, a ne, slutila je, da je uprtost njegovega pogleda v mraku, ki ga rahlo obsvetljuje odsev žarometov z asfalta, osredotočena drugam, izven sebe.

Nazadnje je rekel: „Kjer je lakota velika, je tudi kos kruha dobrodošel. A zavest o veliki lakoti ostane, in v ti zavesti se vsak ponos raztopi kakor kapljica krvi v posodi vode.“

Menjal je hitrost in začel počasi zavijati na desno, zdaj je cesta peljala strmo navzdol proti soteski, ki se je tesnila med pobočji. Vozil je počasi.

„Gotovo, da se človek tudi s tem nekako učloveči,“ je rekel, kakor da odgovarja svojim notranjim ugovorom. „Vendar pa je to samo akademski upor, odrešenja pa ni nikdar bilo brez orožja in vstaje.“

„A buditelj zavesti je priprava na vstajo.“

Njegov obraz se je nenadoma razživel, bilo je, kakor da je obenem uporen in odobrovoljen.

„Bogvari, če bi morali čakati, da bi odrasli tisti otroci, za katere zdaj tihotapimo abecednike,“ je odločno rekel.

Hotela ga je vprašati, ali tako malo veruje v odpor nost slovenskega življa, a čutila je, da se neke v svoji notranjosti strinja z duhom njegovih besed, saj ni rečeno, da bi se v prihodnih dveh desetletjih terorja ljudstvo do kraja izmaličilo, prav gotovo, da ne, a bogvaruj, da bi takšna stiskalnica trajala. Ne sme niti pomisliti na to, sploh je menda najboljša, da človek ne prenaša svojega strahu v prihodnost, ker si s tem kviri potek sedanjosti, toliko bolj, če je ta nevarna.

Da, ker zdaj sta prešla majhno sedlo in se spuščala po dolgi tesni med skalovitima bregovima. In kakor ponuja okolje s svojimi naravnimi zasloni možnost varnega zaveti-

URBAN MAČEK:

(8. nadaljevanje in konec)

Iz mojih spominov

Bilo je kmalu po 8. majniku leta 1945, ko je bilo že vojne konec, ko pride neko popoldne po cesti od Prevalj hrvaška ustaška vojska. Partizani pa so šli bolj ob strani; vsakih je bilo lepo število. Med potjo je prišlo med njimi večkrat do spopada in je tako pokalo, da je nas bilo kar strah. Ustaši so dva dni taborili na libuškem pašniku in so morali potem na ukaz angleške komande orožje oddati in so jih potem predali partizanom, ki so jih odgnali nazaj v Jugoslavijo. Na libuškem pašniku je bilo tudi pokopanih nekaj ustašev, ki so padli po kratkem boju s partizani prejšnji dan, preden so odšli in so jih nekaj let pozneje prekopali na libuško pokopališče.

Ko so ustaše odgnali, je ležalo cele kupe orožja in municije na libuškem pašniku. Ker se razmere niso mogle tako hitro urediti in še nekaj časa ni bilo nobenega reda, so ljudje delali, kar so pač hoteli. Posebno mladi fantje niso mogli orožja pustiti pri miru. Dobili so puške, jih basali z municijo in streljali kar tjavdan — samo da je pokalo. Neko popoldne tiste dni sem šel dol po lesu v mlin, ko mi pribrenči zdaj tu in spet tam ne daleč od mene puškina krogla nasproti. Skrivajoč se za bolj debela drevesa sem vendar šel naprej. Moj oče so sedeli pri čebelah, ko naenkrat pribriči krogla in se zraven njih zapiči v zemljo.

O, kakšno srečo smo imeli, da se ni kakšna večja nesreča pripetila, kot se je spodaj v Čirkovčah, ko je pet mladih fantov izgubilo življenje pri eksploziji razstreliva, ki so jo sami povzročili. Ta eksplozija, pri kateri je veliko municije šlo v zrak, je bila tako silna, da smo jo še pri nas zelo močno občutili, četudi smo na drugem kraju Komelskega hriba.

Že prej sem omenil, da bom še o svojem stricu Aneju nekaj napisal. Naj mu bo nekaj vrstic na tem mestu v spomin, ker on se je zmerom zanimal, kaj tedenski časopis piše. Ker sam ni znal brati, ko ni hodil v šolo, je pa vselej, ko smo časopis dobili, rekel meni ali pa mojemu bratu, da mu je moral brati. Seveda sva to rada storila, ker sva oba imela veselje do branja in ga še tudi zdaj imava. Doživljali smo dolgo let prijetne zimske večere, ko je eden na glas bral vsak večer in smo tako veliko lepih knjig prebrali, medtem ko so ženske še predle in včasih tudi šivale.

A čas hitro mine in precej dolgo je že, odkar so starši umrli, pa tudi stric in teta, ostali pa smo tudi že stari postali. Do bratja pa imamo še vedno veselje, kakor sem

že omenil, in jaz prav rad berem tudi knjige, kjer so potovanja opisana; saj kmetski človek ne pride kaj daleč po svetu. Če pa knjigo bere, pa si vsaj nekoliko lahko predstavlja, kako je v tistem ali v onem kraju. Vselej sem bil vesel, ko sem dobil od celovške Mohorjeve družbe knjigo, ki jo je spisal vogrški gospod župnik Vinko Zaletel, v kateri nam je opisal kraje in doživlja je pri tujih narodih.

Pa ne samo enkrat, ampak celo trikrat je šel na daljna potovanja in jih nam je v treh knjigah zelo lepo opisal. Pa tudi skioptične slike iz daljnih in domačih krajev nam je večkrat kazal in nam tako pripravil več lepih uric. Veliko je žrtvoval za nas, saj takšna potovanja niso samo prijetna, ampak so tudi težavna in se mu za vse to prav lepo zahvalimo. Bog naj ga ohrani še mnogo let!

Proti koncu naj še povem, kako je moj stric Anej znal za šalo kaj povedati. Bilo je ob nekem šmarješkem žegnanju, kamor od nas še zmerom radi gremo. Tako sva šla tisti krat stric in jaz gor. Bil je lep dan in je bilo tudi pranganje (procesija z Najsvetejšim). Takrat je navada, da moški zunaj pod lipo čakajo, da se pranganje začne in tudi midva, stric in jaz, sva bila tam. Videli smo, kdaj je gospod kaplan prišel (za njegovo ime ne vem več, ker je že dolgo od tega). Pa čakamo in čakamo pod lipo; in ko ljudje tam eden drugega barajo (vprašujejo), zakaj se pranganje ne začne, se pa moj stric Anej oglasi in reče:

Pepca Erzín:

Izgubljeno srce

Izgubila sem majhno, zlato srce ...

Ko sem že dolgo hodila po svoji življenjski poti, sem ga spet našla. V sončnih žarkih se je nekaj od daleč svetlikalo. Pobrem lesketajoči predmet s prašne, blatne ceste. Obrišem ga, pogledam — bilo je srce! Marsikaj je šlo preko njega — mnogo koles in stopinj.

Dolgo je že moralo ležati na cesti to srce, mogoče pokrito s peskom in kamenčki. Gotovo ga je kakšno hudo neurje spravilo toliko na površje, da se je moglo nekoliko posvetiti; nekdo ga je našel, pobral in ga očistil. Bilo je nagubano, skoraj zlomljeno, vendar bilo je še srce.

Najti srce, pomeni, najti srečo. Pripela sem ga na zlato verižico in ga nosila ob

„Pvu, jaz pa viem, koj je zan vuržeh. Grieda (med potom) jim je ica (vroče) grotovu (postalo), zdaj pa ne mor’jo (morejo) kikle (srajce) vun izza hvoč putanit’ (potegniti).“ Seveda so se vsi okoli stoječi, ki so to slišali, smejali in postali dobre volje.

Pa še eno doživetje z njim moram zapisati. Bilo je tedaj, ko je bil še gospod Hribar za dekana v Pliberku. Imel je tisti dan mašo v Šmarjeti in potem je pa prišel dol na Grablje k nam. Ker sem se nekoliko naučil tudi knjige vezati, se je zanimal, kako to delam. Tudi več cerkvenih knjig sem popravil. Ko je gospod dekan odhajal in smo bili zunaj hiše, kjer je tudi sadje, se ozre gor po drevju in reče:

„Letos pa menda sadja nič ne bo.“

Pa mu Anej odgovori:

„Bvuh (Bog) pa kni vatu (hotel) kaj gor obesit.“

Ker je tako lepo znal odgovoriti, se mu je gospod dekan od srca nasmejal.

Kakor sem že spredaj omenil, je bil stric Anej tudi dober pevec in je imel tak glas, kot le malokateri. Pa tudi Bokrovčevi sinovi, Folt, Tonej in Joza, so imeli lepe glasove in tudi veselje do petja, ravno tako Podlapova dva Jurij in Tone. Ti so prišli večkrat skupaj in s petjem napravili vsej okolici veselje, saj jih je bilo prijetno poslušati. Od teh živi samo še Joza, ki je zdaj nekje blizu Zeltwega na Štajerskem, kjer je bil v službi pri železnici. Njegov brat Folt je bil pa leta 1943 odgnan v taborišče smrti, od koder se ni več vrnil — kot več drugih naših rojakov.

*

Napisal sem nekaj spominov iz svojega življenja in, čeravno je popis postal precej dolg, še vendar ni vse zapisano. Če me še Bog ohrani pri življenju, bom pa drugo zimo zopet kaj napisal.

svojem srcu — najdeno, že zdavnaj izgubljeno srce ... Zlato srce ...

A čudno, to srce je postajalo z vsakim dnem drugačno. Ni bilo več svetlo — postajalo je motno. Na njem so se pojavljali madeži, črni, zeleni, rjavi in vsa svetlost je zginila. Nič več se ni dalo očistiti. Odpela sem najdeno srce z verižice. Tega vendar ne morem nositi poleg svojega srca, čeprav mi pomeni srečo.

Zdaj leži ta obesek na polici in z vsakim dnem je temnejši. Naj čaka! — Ko pride vroče poletje in se razbesne temni oblaki, naj iz nevihtnih kopic sine blisk, svetla in močan, in naj čudežno očisti temno srce, da se spet posveti kot zlato srce v sončni dan, da ga nazaj pripnem na zlato verižico — poleg svojega srca.

VERA M. VOLK:

Begunec

**Dolgo sem živel v tujini
in po domu hrepenel;
hitro so bežala leta,
zdaj sem star in dotrpel.**

**Kje so moje lepe sanje,
kje so nade mladih let?
V srcu čutim le praznino,
v duši ves sem izgoret.**

**Nisem našel tihe sreče,
ki sem krčevito jo iskal,
in napósled pritenjenih
želj se v mojih prsih zbal.**

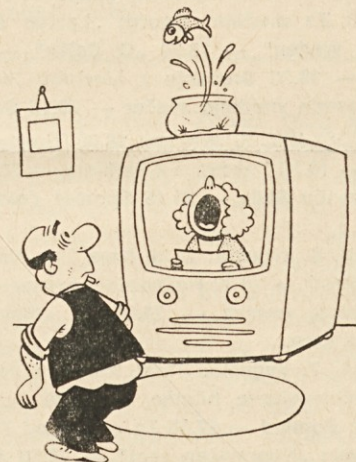
**Kljúvale so neprestano
in mi ranile srcé;
v tujem svetu so neznanci
težko razumeli me.**

**Oh zakaj sem te zapustil,
ljubljeni domači kraj?
Ni li pota, ne stezice,
ki vodila bi nazaj?**

**Od življenja, polnega grenkobe,
kmalu bom slovo jemal,
v temnem grobu brez napisa
bom pozabljen večno spal.**

Stara ženica se pelje v vlaku. Nasproti ji sedi fant, ki ves čas grize žvečilni gumi. Ženica ga pozorno gleda in od časa do časa mu pokima. Preden izstopi, mu reče:

„Lepo, da si se ves čas pogovarjal z menoj, ampak veš, jaz sem čisto gluha.“

šča, tako istočasno drži skrite v svojih sencah številne skrivnosti. Tako nedaleč od mesta sta, si misli, in tako sta ujeta v razpokani kamniti svet, iz katerega diha rezek vonj divjine in neukročene samostojnosti; a prav zavoljo ostre napadalnosti zobčastega, sesekljanega apnenca po obeh bregovih je tukaj tudi večja nevarnost, da srečata varuhe reda in pokorščine.

„Mogoče nam bo sreča mila,“ je rekel, kakor da odgovarja na njene misli. „To bi morala biti najboljša ura, patrolje se odpravljajo na pot menda šele po večerji.“

Nič ni odgovorila. A ne misli na to, da jo lahko ujamejo, saj zato je želela sodelovati, ker je potrebovala nekaj nevarnega, ampak zaveda se že vnaprej, kako nepotesljivo jo bo bolelo, če bo vreča zavitkov padla v sovražne roke. Vidi jih, kako odvijajo papir in mečejo na stran iz enega zavitka blago za hlačke, iz drugega jopico, iz tretjega blago za krilce, pri vsakem pa se namrdnejo, ko primejo v roko majhno knjižico. Že sam naslov, ki ga ne morejo izgovoriti, jih draži. Prvi koraki. Bolj kakor ta tisti drugi, ki je sicer krajši, a zato dosti bolj čudaški. Kolački. Kdo naj se spoprime z izgovarjavo takšne spacke. In v zaničljive gube ob ustih, pod črnimi brčicami se obenem lovi odsev naslade, ki se razživlja ob drobnih knjižicah kakor ob živih bitjih. Saj, prav to čuti, da bi ves čas videla samo tiste moške, kakor pobrcavajo z majhnimi bitji, ki se ne morejo braniti in so jim izročeni na voljo; živi Cici-bani, ki bi jih sežgali na grmadi, kakor da je prišel vanje peklensček.

Mora iti vse v redu, si je rekla, in bilo je, kakor da je v teh besedah našla urok. In domislila se je, da v takšnih primerih pobožni ljudje molijo, in tako je z vnemo iskala, koga bi lahko ona, ki ni pobožna, poklicala na pomoč, in ob kamnju in borih je naenkrat zagledala pesnikov obraz na zelenem ovitku in Danila, ki drži knjigo v rokah. Srečko. Srečko. Srečko, je v mislih ponavljala, medtem ko so bile njene oči nepremično uprte v cesto pred žarometoma.

Odrzela sta skozi majhno naselje.

Vse tiho, na cesti nikogar. Samo nekje osamljena žarnica, ki niha.

„Žive duše ni,“ je rekel in se rahlo približal volanu, kakor da se hoče še natančneje prepričati, da je res.

Srečko, Srečko, se je zdaj njena misel sama ponavljala.

Vozilo je teklo po ravnem, a onkraj svetlih pramenov luči je čutila bližino strmin, ki v širokem loku varujejo dohod k morju. Vas ni več daleč, vendar si ta trenutek nalašč prikljiče podobe obrambnih sten. Najprej stari Strmec z razvalinami na previsni pečini. Prepadni kanjon z Glinščico. Socerbska jama z veličastnimi stebri. Pa ves strmi Breg naokoli. Prvič se zaveda, kako kraj s svojo razčlenjenostjo ponuja ljudem zavetje, kakor v časih, ko so se morali skrivati po jamah in se utrjevati na taborih. A zdaj ne gre za to.

Zdaj ne gre za to.

„Nekdo prihaja,“ je skoraj istočasno rekla. Srečko, Srečko, je samogibno ponavljala pri sebi, ker zdi se ji, da je prav videla, da sta osebi dve.

„Da, menda je patrolja,“ je rekel doktor. „Upajva, da bosta šla svojo pot.“

Ugasil je dolge luči in zaslutila je, da zato, da ju ne bi slepil in mogoče s tem dal povod, da bi ustavila vozilo; ko se je ozrla, je bil miren in je mirno opazoval cesto pred sabo. Ta trenutek je vedela, da bi šla z njim kamorkoli, kakor z Danilom; in prav tako je bila prepričana, da bosta srečno odpeljala mimo dveh karabinerjev.

Saj sta že mimo. Zdaj. Da, sta že.

Oddahnila se je.

„Opravila sva brez bolničarke,“ je rekel doktor in mu je bila hvaležna, da je tako brez vsakega truda miren, medtem ko je duhovit. Ne verjame, da bi zvijača o zdravniku in njegovi bolničarki kaj pomagala, a ker je za zdaj nevarnost mimo, se ji zdi, kakor da je njena bližina v resnici nekaj pripomogla pri dobrem poteku.

„Zdaj bomo kmalu,“ je rekel doktor.

Bližale so se prve hiše, a zavil je na desno, da so ko-

lesa stekla po ozki poti, ki pa je bila gladka in voljna. Peljala je v vas z druge strani in videti je bilo, da gre mimo vrtov in tesno ob dvoriščih.

Saj. Zdaj sta bila ob zidu. Potem so bila v zidu vrata in onkraj so bile videti gredice in, tukaj in tam, kolec.

Ustavil je in hitro odprl vratca, tedaj se je hitro vzdignila s sedeža, čeprav je bil že v Trstu rekel, da bo sam opravil, in prišla za drugi konec vreče. Težka je bila, in ker sta se prej menila o tem, je, ko jo je vzdigovala, imela vtis, da res vzdiguje vrečo zdravil.

Šla je za njim, ko je šel skozi odprta železna vrata in stopil ob zidu in se približal odprti lopi, ki je samevala na koncu vrta in daleč od hiše.

Nesel je pravzaprav on, a hotela je, da se s svojimi dlanmi dotika vreče s sveto težo, da, v tem trenutku jo je prešinjal občutek o svetosti otroških knjig.

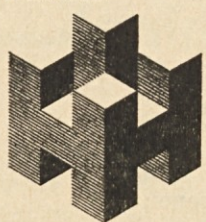
Položil je vrečo ob zid odprte lope, tako da je bila pod streho, a je vendar ostajala kakor osamljena, tako pred praznim dolgim vrtom in daleč od hiše.

„Pojdiva,“ je rekel in njegovi koraki so spet ubrali stezo tik ob zidu. Šla je za njim, vse je bilo tiho, samo nekje je rahlo škrtnilo, kakor da se je pazljivo zaprlo okno, ki je bilo do takrat priprto.

Pognal je, a ni še prižgal luči, lezel je počasi v temi nekaj metrov, dokler se ni na levo pot dotaknila travnika. Počasi, brez hitrice je krenila na levo, potem nazaj, potem spet na levo. Ko se je začel vračati, so bile luči še ugasle, tako ves čas, dokler ni avto odpolzel mimo vrat in prišel do konca zidu. Takrat je prižgal žarometa. A zdaj ni daleč od ceste. Pred njima je, vsak trenutek bosta zapeljala nanjo.

Da, a ko je vozilo spet prosto teklo in tokrat navzdol, proti mestu, se je njenemu veselju primešal tudi drobec razočaranja. Vse prelahko je bilo, in zdaj ji pravzaprav malo ostane, ko pa se tako udobno pelje in ji nihče nič neče.

(Dalje prihodnjič)

23. Avstrijski lesni velesejem — Celovski velesejem

od 10. do 18. avgusta 1974

1500 razstavljalcev iz 30 dežel pričakuje Vašega obiska!

VELIKO ZABAVIŠČE
od 8. avgusta 1974, od 18. ure dalje

Celovec

NEDELJA, 4. 8.: 7.05 Duhovni nagovor — Po vaši želji. — PONEDELJEK, 5. 8.: 13.45 Informacije — Lev Detela: Literarni studio. — TOREK, 6. 8.: 9.30 Domača zabavna glasba. — 13.45 Informacije — Šport — Rdeče, rumeno, zeleno. — SREDA, 7. 8.: 13.45 Informacije — Popevke na tekočem traku — Koroška literarna panorama (Lev Detela: Koroški pesniki in pisatelji) — Pesniška zbirka Antona Kuchlinga. — ČETRTEK, 8. 8.: 13.45 Informacije — Družinski magazin. — PETEK, 9. 8.: 13.45 Informacije — Kar po domače. — SOBOTA, 10. 8.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Avstrija

1. PROGRAM

NEDELJA, 4. avgusta: 16.30 Za otroke od 7. leta dalje: Očetje so tudi ljudje — 17.15 Za otroke od 11 let: Projekt Z. „Zapuščen Camp“ — 17.30 Za družino: Georg; „Lasten štedilnik je zlata vreden“ — 18.00 „O Celtia“ — pesmi Keltov — 18.30 Srečanje z Liselotte Pulver — 20.10 Beseda vnedeljo zvečer — 20.15 Starši.

PONEDELJEK, 5. avgusta: 18.00 Znanje — aktualno — 18.30 Zabava s Charlijem — 20.15 Ljudje na renču Shilu — 21.15 Športna dokumentacija.

TOREK, 6. avgusta: 18.00 Kara Ben Nemsi Effendi. „Past“ — 18.30 Rožnardeči panter — 20.15 Vaš nastop, prosim — 21.00 La chamade — utripanje srca.

SREDA, 7. avgusta: 11.00 Program za delavce: Kohlhieselseve hčerke — 16.30 Za otroke od 6 let: Pomlad — 17.05 Za otroke od 7 let: Indian River: „Nepravičen svet“ — 17.30 Za otroke od 14. let: „Kaj naj bi postal“. Risanje in reproduciranje — 18.00 Stan Laurel in Oliver Hardy — 20.15 Neko življenje — 21.55 The bat-dor dance company. 4 balet iz znano izraelsko skupino.

ČETRTEK, 8. avgusta: 18.00 Kara Ben Nemsi Effendi: „Kopscha“ — 18.30 Športni mozaik — 20.15 Gabriel. Film Vratislava Blazeka — 21.45 Iz medicinske šole. Akutna infekcija pri otroku.

PETEK, 9. avgusta: 11.00 Program za delavce: La chamade — utripanje srca — 18.00 Zeleni svet — 18.30 Zaljubljen v čarovnico — 20.15 Komisar — 21.20 Dobri primer — 22.10 Kralj šaljičev — Danny Kaye: „Smejava bomba“.

SOBOTA, 10. avgusta: 16.55 Za otroke od 5 let: „Hišica“ — 17.20 Calimero — 17.25 Za družino: Klub seniorjev — 18.30 Kultura — posebno — 20.15 GALA 1973, svečana predstava zveze artistov — 21.30 Čas v sliki.

2. PROGRAM

SOBOTA, 3. avgusta: 17.10 Hans Moser — pogled nazaj: Črno na belem, filmska komedija o dimnikarju in peku v starem Dunaju — 18.30 Mini-Max — 18.55 Glasbena poročila, nato klub glasbenikov — 19.30 Čas v sliki — 20.00 ORF danes — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 GALA 1973, svečana predstava zveze artistov — 21.30 Čas v sliki.

Naš tednik

izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uprave 82-6-69. — Telefon uredništva in oglašnega oddelka 84-3-58. Naročnina znaša: mesečno 10.— šil., letno 100.— šil. Za Italijo 3400.— lir, za Nemčijo 24.— DM, za Francijo 30.— ffr., za Belgijo 300.— bfr., za Švico 25.— šfr., za Anglijo 3.— f. sterl., za Jugoslavijo 100.— N. din, za USA in ostale države 7.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce št. 2, 9065 Zrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

NEDELJA, 14. avgusta: 18.00 Tedenski magazin — 18.30 Rezidenca 2. rajha — 19.15 MI 74 — 19.45 Kultura — posebno — 20.15 Kohlhieselseve hčerke — 21.45 Vprašanja kristjana.

PONEDELJEK, 5. avgusta: 20.15 Monsieur Chasse ali Kako se lovijo zajci — 21.35 Telereprize.

TOREK, 6. avgusta: 20.15 Glasba! Glasba! — 21.00 Dick Cavett Show: Alfred Hitchcock — 22.05 Telereprize.

SREDA, 7. avgusta: 20.15 Pajčevina — 21.40 Telereprize.

ČETRTEK, 8. avgusta: 20.15 Vsako jezero za vse! — 21.15 Zgodbe, ki niso razložljive: „Smrtna balada“ — 21.40 Telereprize.

PETEK, 9. avgusta: 20.15 Zemlja brez gospodarja — 21.25 Piano Conclave — 22.25 Telereprize.

SOBOTA, 10. avgusta: 16.10 Onedinova linija: „Prodajalec duš“ — 17.00 Beata — 18.30 Mini-Max — 18.55 Glasbena poročila, nato glasbeni klub — 20.15 Mesto ob Dolomitih: Lienz — 21.45 Čas v sliki.

Ljubljana

SOBOTA, 3. 8.: 17.30 Narodna glasba — 18.00 Obzornik — 18.15 Legenda o divjem lovcu — 19.10 Mozaik — 19.15 Kaj počnemo ob nedeljah — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Tedenski notranjepolitični komentar — 20.30 3-2-1 — 20.40 Roža Portoroža — 21.30 Barvna propagandna oddaja — 21.35 Columbo — 22.45 TV dnevnik.

NEDELJA, 4. 8.: 9.20 W. S. Reymont: Kmetje — 10.15 Kmetijska oddaja — 11.00 Mozaik — 11.05 Otroška matineja — 12.00 Poročila — Nedeljsko popoldne — 17.00 Balkanske atletske igre — 19.00 Zabavno glasbena oddaja — 19.45 Barvna propagandna oddaja — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.30 3-2-1 — 20.40 Znamenite pustolovščine: „Jenatsch“ — 21.35 Doku-

mentarna oddaja: Grenland — 21.58 Propagandna oddaja — 22.00 Športni pregled — 22.30 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 5. 8.: 16.45 Madžarski TVD — 18.10 Obzornik — 18.25 Skozi neznano delto — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.30 Aktualna tema — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 3-2-1 — 20.30 I. Potrč: Kreflova kmetija — 21.50 Kulturne diagonale — 22.20 TV dnevnik.

TOREK, 6. 8.: 16.45 Madžarski TVD — 18.10 Obzornik — 18.25 Pet pedi: Kamnik — 18.55 Mozaik — 19.00 Cesta in mi — 19.20 Naši zbori — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 3-2-1 — 20.35 Srečanje z borci V. prekomorske brigade — 21.05 Mode la Roche: Whiteoaki z Jalne — 21.55 TV dnevnik.

SREDA, 7. 8.: 16.45 Madžarski TVD — 18.10 Obzornik — 18.25 Družina smola — 18.55 Mozaik — 19.00 Glasbena oddaja — 19.20 Na sedmi stezi — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Propagandna reportaža — 20.30 3-2-1 20.40 Kraljica Kristina — 22.15 TV dnevnik.

ČETRTEK, 8. 8.: 16.45 Madžarski TVD — 18.05 Obzornik — 18.20 Svet v vojni — 19.10 Mozaik — 19.15 Po sledih napredka — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Kam in kako na oddih — 20.40 J. Mach: Mavrica — 21.30 Odiseja miru: Vojna in njihov poklic — 22.00 Glasbeni nohturno: Duo Pahor — 22.15 TV dnevnik.

PETEK, 9. 8.: 16.45 Madžarski TVD — 18.10 Obzornik — 18.25 Omara — 18.50 Mozaik — 18.55 Čez tri gore: Koroški akademski oktet — 19.25 TV kašipot — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Tedenski gospodarski komentar — 20.30 3-2-1 — 20.40 Cincinnati KID — 22.15 TV dnevnik.

SOBOTA, 10. 8.: 16.45 Mednarodni rokometni turnir v Doboju — 18.00 Obzornik — 18.15 Legenda o divjem lovcu — 19.10 Mozaik — 19.15 Kaz počnemo ob nedeljah — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.30 Julie Andrews — 21.20 Barvna propagandna oddaja — 21.25 Columbo — 22.15 TV dnevnik.

Ravnokar je katoliška mladina izdala pesmarico „Naša pesem“. Izdajo je pripravil g. Maks Mihor.

Nova izdaja vsebuje pesmi prve izdaje, zraven pa še vrsto novih pesmi, posebno tudi ritmičnih pesmi.

Od 2. do 5. septembra 1974 prireja Katoliška mladina v domu v Tinjah

teden pesmi

Strokovno vodstvo: g. Maks Mihor

Na programu je predavanje dr. Erika Prunča: „Kulturne perspektive“

En dan je rezerviran za skupni izlet.

V uvodu k pesmarici beremo besede: Mi vsi si želimo, da bi naša pesem na Koroškem ostala živa, osrečujoča in z njo mi vsi, ki tako radi pojemo in slišimo Prešernovo zdravico: „Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan, da, koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan, da rojak prost bo vsak...“

Vabljeni so vsi:

VODITELJI MLADINSKIH SKUPIN
VODITELJI OTROŠKIH SKUPIN
UČITELJI, KI IMAJO V ŠOLI TO LEPO NALOGO,
POSREDOVATI DRUGIM NAŠO PESEM
PRAV VSI, KI LJUBIJO PESEM IN RADI PREPEVAJO.

Cena: 380.— šilingov

Prijavite se do 18. avgusta pri: Katoliški mladini, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec - Klagenfurt.

RIM

svetoletno romanje za odrasle

od ponedeljka, 30. septembra, do nedelje, 6. oktobra 1974

Cilji med potjo:
Benetke — Ravenna — Assisi
— Rim — Orvieto — Firence — Padova.

Cena: šil. 1800.—

Vozi: avtopodjetje Sienčnik

Prijave sprejema Dušnopastirski urad do 30. avgusta 1974. Prijava je šele veljavna s predplačilom šil. 800.—

Število je omejeno — zato se čimprej prijavite! Prijavljeni dobijo točnejši opis proge in natančni svetoletni program v Rimu!

Svetoletno romanje v Lurd

od nedelje, 1. septembra, opoldne, do sobote, 7. septembra 1974

Med potjo se ustavimo v Padovi (sv. Anton in blaženi Leopold), v Turinu (Marija Pomočnica, hiša božje previdnosti), v Nici (prenočišče) in v Lurdu (2 dni in pol).

Cena: 2700.— šil. Cena je tako nizka, ker računamo v svetem letu z dobro udeležbo. Termin je zelo ugoden, ker so še počitnice! Prijave sprejema Dušnopastirski urad do 6. avgusta. Prijava je šele veljavna, ako se vplača tudi vsota 700.— šil. Ostala vsota se plača pred odhodom.

Prireditelj: Katoliški dom prosvete v Tinjah in organizator: Dušnopastirski urad.

Duhovni vodja: č. g. Anton Cvetko.

Vozi: Avtopodjetje Sienčnik.

Nevarna neodgovornost!

(Nadaljevanje s 1. strani)

ni samo neodgovorna, temveč predvsem tudi nevarna; hkrati tudi nimamo name, se ponovno vprašati, ali služi totalno ignoriranje koroških Slovencev oz. njihovih predstav narodnostnemu miru na Koroškem. Imamo dovolj jasne predstave o posledicah, ki jih bi povzročil Bacher, ako bi se mu posrečilo realizirati svoje predstave o rešitvi slovenskega vprašanja.

Vemo pa tudi, da bi kaj takega lahko brez nadaljnjega pomenilo za Bacherja bumerang!

Slovensko prosvetno društvo Radiše vabi na VEČER SLOVENSKE PESMI

v petek, 2. avgusta, ob 20.30
v hotelu Korotan v Sekiri.

Nastopa pevski zbor RADIŠKI FANTJE. K številni udeležbi, posebno goste, ki se mudijo pri nas na dopustih, vabi

društveni odbor.

RUTAR-CENTER

- ugodno dobavi
- in hitro na dom dostavi

RUTAR CENTER, A-9141 Dobrla vas — Eberndorf, telefon 0 42 36 - 381

UPOKOJENA DRUŽINA
LAHKO DOBI STANOVANJE!

Družina Sima — Koban
9536 Št. Ilj — St. Egyden